

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۱

۱۴۰۱/۶/۱۱

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	حسابان	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	هندرسه	۱۵	۲۱	۳۵	۲۵ دقیقه
۳	گسسته	۱۵	۳۶	۵۰	۲۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل نهم	سرفصل هشتم	سرفصل هفتم
حسابان	فصل ۱ (درس ۵) فصل ۲ (درس ۴)	فصل ۱ (درس ۵) فصل ۲ (درس ۴)	فصل ۳	
هندرسه	فصل ۱ (درس ۲)	—	فصل ۳	
گسسته	فصل ۱ (درس ۳): تا سر معادله همنهشتی (صفحه ۱۸ تا ۲۴)	—	—	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

-۱ هرگاه $3 = \sqrt{x+3} - \sqrt{2+x} + \sqrt{2+x}$ باشد، مقدار $\sqrt{x+3} + \sqrt{2+x}$ چه عددی است؟

۳) ۴

۱) ۳

۱) ۲

۲) ۱

-۲ هرگاه $A = \frac{2}{\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{3} + 1}$ چه عددی است؟ $(A+1)^3$

۶) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

-۳ هرگاه اختلاف ریشه‌های ششم عدد α برابر ۱ باشد و اختلاف ریشه‌های چهارم آن β باشد، مقدار $\frac{\alpha}{\beta}$ کدام است؟

۶۴) ۴

۱) ۳

۸) ۲

۱) ۱

-۴ اگر $A = \frac{\sqrt{8}-1}{3+\sqrt{2}} + \frac{\sqrt{27}-\sqrt{8}}{5+\sqrt{6}} + \frac{8-\sqrt{27}}{2+\sqrt{12}}$ ساده شده A کدام عدد است؟

 $\sqrt{3} - \sqrt{2}) ۴$ $1 + \sqrt{2}) ۳$ $\sqrt{2} - 1) ۲$

۱) ۱

-۵ هرگاه $x=2y$ و $y=2x$ و $y-2x+2=0$ و $y+3x+2=0$ سه ضلع مثلث باشند، مجموع طول سه رأس مثلث کدام است؟

۴) صفر

-۱) ۳

۲) ۲

-۲) ۱

-۶ هرگاه $(1, 1)$ و $(0, -5)$ و $(-1, -5)$ سه رأس مثلثی باشند، معادله ارتفاع AH کدام است؟

 $4x+y=13) ۴$ $4y+x=7) ۳$ $4x-y=11) ۲$ $4y-x=1) ۱$

-۷ نقطه M روی خط $1 = 2x - y$ از دو نقطه $A(3, 2)$ و $B(1, 4)$ به یک فاصله است. طول نقطه M کدام است؟

۴) ۴

۲) ۵

۲) ۳

۱) ۱

-۸ قرینه نقطه $(-2, 3)$ نسبت به خط $M(\alpha, \beta)$ است. $2x = 3y - 3$ ، نقطه $M(\alpha, \beta)$ کدام است. مقدار $2\alpha - 3\beta$ کدام است؟

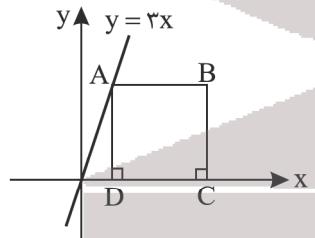
-۱۸) ۴

-۱۶) ۳

-۱۴) ۲

-۱۲) ۱

-۹ در شکل زیر فاصله رأس B از مربع $ABCD$ تا مبدأ مختصات 10 است. مساحت مربع چه عددی است؟

۴۵) ۱

۴۲) ۲

۲۵) ۳

۳۶) ۴

محل انجام محاسبه

-۱۰ فرض کنید $f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ باشد. اگر چندجمله‌ای $f(x+1) - f(x-2)$ بر $x-1$ بخش پذیر و باقی‌مانده $2a+b$ برابر باشد،

مقدار b کدام است؟

-۲ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

-۱۱ اگر باقی‌مانده $g(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ بر هر یک از چندجمله‌ای‌های $x-1$ و $x+2$ برابر هم باشد، مقدار $a-b$ کدام است؟

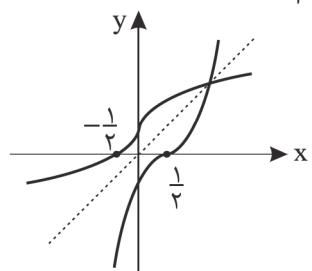
۲۳ (۴)

-۱۷ (۳)

۱۹ (۲)

۱۵ (۱)

-۱۲ چندجمله‌ای $f(x) = a(x-\alpha)^3$ مفروض است. نمودار f و f^{-1} در شکل زیر آورده شده است. مقدار $\frac{f(\alpha)}{f'(\alpha)}$ کدام است؟

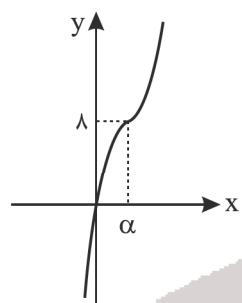
$\frac{32}{3}$

۲۴ (۲)

۳۲ (۳)

۸ (۴)

-۱۳ نمودار زیر است. نمودار $g(x) = (x+\beta)^3 - \alpha$ از کدام ناحیه عبور نمی‌کند؟

۱) اول

۲) دوم

۳) سوم

۴) چهارم

-۱۴ اگر تابع $f(x) = |2x-m+3| - 2|x+3m|$ نزولی باشد، حدود m کدام است؟

$m \leq 7$ (۴)

$m \leq \frac{1}{7}$ (۳)

$m \geq \frac{1}{7}$ (۲)

$m \geq 7$ (۱)

-۱۵ چندجمله‌ای $f(x) = x^4 - 3x^3 + ax + b$ بر $x-2$ بخش پذیر است. $f(-1)$ کدام است؟

۱۸ (۴)

۹ (۳)

۱۴ (۲)

-۶ (۱)

محل انجام محاسبه

-۱۶- تابع $f(x) = ax^2 - (1+a)$ در بازه $(-\infty, 2)$ اکیداً بکنواست. حدود a کدام است؟

$$a \geq \frac{1}{3} \quad (4)$$

$$0 \leq a \leq \frac{1}{3} \quad (3)$$

$$-\frac{1}{3} \leq a \leq 0 \quad (2)$$

$$-\frac{1}{3} \leq a \leq \frac{1}{3} \quad (1)$$

-۱۷- تابع $f(x) = |x| \sqrt{x^2}$ را در بزرگترین بازه‌ای که اکیداً نزولی است در نظر بگیرید. ضابطه وارون f در این بازه کدام است؟

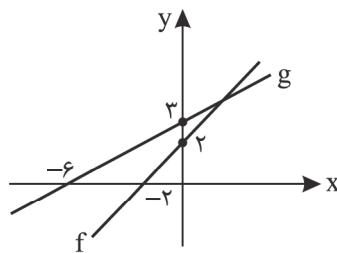
$$\sqrt{x}, x \geq 0 \quad (2)$$

$$\sqrt{-x}, x \leq 0 \quad (1)$$

$$-\sqrt{x}, x \geq 0 \quad (4)$$

$$-\sqrt{-x}, x \leq 0 \quad (3)$$

-۱۸- نمودار توابع f و g به صورت زیر است. وارون تابع $(g-f)(x)$ برابر کدام است؟

$$f(2x) \quad (1)$$

$$-f(2x) \quad (2)$$

$$f(-2x) \quad (3)$$

$$-f(-2x) \quad (4)$$

-۱۹- دو تابع $\{(1, 4), (3, 3), (5, 2), (7, 1)\}$ و $g(x) = \sqrt{3x+4}$ مفروض هستند. اگر $a=7$ باشد، a کدام است؟

$$1 \quad (1)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$4 \quad (4)$$

-۲۰- نمودار تابع $f(x) = \frac{3x+6}{x-2}$ نمودار وارون خود را در نقاط A و B قطع می‌کند. طول پاره خط AB چقدر است؟

$$7 \quad (1)$$

$$3\sqrt{2} \quad (4)$$

$$7\sqrt{2} \quad (2)$$

-۲۱- به یک ۹۹ ضلعی محدب، یک رأس اضافه می‌کنیم به تعداد قطرها چندتا اضافه می‌شود؟

$$98 \quad (1)$$

$$100 \quad (3)$$

$$99 \quad (2)$$

$$101 \quad (4)$$

$$12 \quad (4)$$

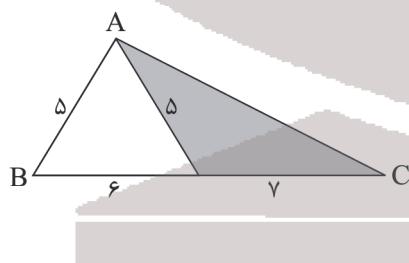
-۲۲- در شکل زیر، مساحت قسمت رنگی چقدر است؟

$$20 \quad (1)$$

$$14 \quad (2)$$

$$28 \quad (3)$$

$$12 \quad (4)$$

محل انجام محاسبه

- ۲۳- در مثلث قائم‌الزاویه $\hat{A} = 90^\circ$ ، $\hat{B} = \hat{C} = 45^\circ$ و $BC = 24$ باشد، مساحت مثلث ABC برابر با کدام است؟

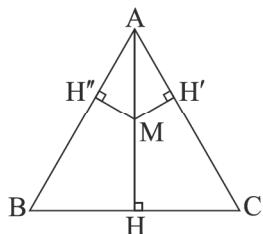
۵۴ (۴)

۳۶ (۳)

۷۲ (۲)

۴۸ (۱)

- ۲۴- مجموع فاصله‌های نقطه M درون مثلث متساوی‌الاضلاع ABC از دو ضلع AB و AC برابر $\frac{\sqrt{3}}{5} AH$ باشد، آنگاه مساحت این مثلث برابر کدام است؟

 $\frac{25\sqrt{3}}{16}$ (۱) $\frac{\sqrt{3}}{8}$ (۲) $\frac{5\sqrt{3}}{16}$ (۳) $\frac{\sqrt{3}}{16}$ (۴)

- ۲۵- در مثلث ABC طول میانه‌های m_b و m_c به ترتیب $7/5$ و 18 و طول ضلع BC برابر 13 است. مساحت مثلث ABC کدام است؟

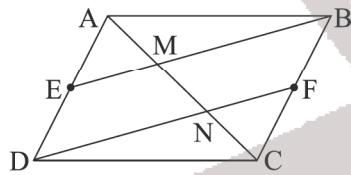
۸۵ (۴)

۹۰ (۳)

۱۲۰ (۲)

۱۸۰ (۱)

- ۲۶- چهارضلعی $ABCD$ متوازی‌الاضلاع و نقاط E و F به ترتیب وسط ضلع‌های AD و BC هستند. اگر مساحت چهارضلعی $DEMN$ برابر باشد، مساحت متوازی‌الاضلاع $ABCD$ کدام است؟

۳۲ (۱)

۳۶ (۲)

۱۸ (۳)

۲۷ (۴)

- ۲۷- در ذوزنقه‌ای با طول قاعده‌های 8 و 12 و ارتفاع 10 واحد، مساحت مثلث محدود به دو قطر و یک ساق آن چند واحد مربع است؟

۱۸ (۴)

۲۴ (۳)

۲۰ (۲)

۲۸ (۱)

- ۲۸- مساحت یک چندضلعی شبکه‌ای $\frac{9}{5}$ واحد مربع است. تعداد نقاط درونی این چندضلعی چند مقدار متفاوت می‌تواند داشته باشد؟

۸ (۴)

۱۱ (۳)

۹ (۲)

۱۰ (۱)

محل انجام محاسبه

-۲۹ - ماتریس $A = \begin{bmatrix} a+1 & -1 \\ \frac{3a}{2} & a-1 \end{bmatrix}$ وارون بذیر نیست. مجموع مقادیر قابل قبول برای a کدام است؟

$-\frac{3}{2}(4)$

$\frac{3}{2}(3)$

$-\frac{2}{3}(2)$

$\frac{2}{3}(1)$

-۳۰ اگر $A^{-1} = mA + nI$ و $2A^T + 3A + 4I = \bar{O}$ کدام است؟

$-\frac{3}{8}(4)$

$\frac{3}{8}(3)$

$\frac{3}{2}(2)$

$\frac{2}{3}(1)$

-۳۱ اگر $B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \end{bmatrix}$ باشد، $|AB| + |BA|$ کدام است؟

۴) صفر

-۵(۳)

۱۰(۲)

۵(۱)

-۳۲ به درایه سطر سوم و ستون دوم ماتریس $\begin{bmatrix} 3 & -1 & x \\ 7 & -2 & 3 \\ 5 & -4 & 6 \end{bmatrix}$ پنج واحد اضافه می‌کنیم. در صورتی که دترمینان ماتریس تغییر نکند، آنگاه

مقدار x چقدر است؟

$\frac{7}{3}(4)$

$\frac{3}{7}(3)$

$\frac{9}{7}(2)$

$\frac{7}{9}(1)$

-۳۳ اگر A ، آنگاه بیشترین مقدار دترمینان ماتریس A^{-1} برابر کدام است؟

۲(۴)

۱(۳)

$\frac{1}{2}(2)$

$\frac{1}{4}(1)$

-۳۴ اگر دترمینان ماتریس A از مرتبه ۳ برابر ۵ و $\bar{O} = A^T - 4A - 5I$ باشد، دترمینان ماتریس $A - 4I$ کدام است؟

-۱(۴)

۱(۳)

۲۵(۲)

-۲۵(۱)

-۳۵ ماتریس‌های $B = \begin{bmatrix} 2|A| & \frac{3}{|A|} \\ |A| & -|A| \end{bmatrix}$ و $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ مفروضند. دترمینان ماتریس $2B^{-1}$ برابر کدام است؟

$-\frac{1}{5}(4)$

$\frac{1}{5}(3)$

$-\frac{8}{5}(2)$

$-\frac{4}{5}(1)$

محل انجام محاسبه

محل انجام محاسبه

۴۷- از روابط $c^m \equiv b^r$ و $a^m \equiv c^r$ ، چه تعداد از رابطه‌های زیر نتیجه می‌شود؟

الف) $a^r(c+a^r) \equiv b^r(1+c^r)$

ب) $a^r c \equiv b^r$

ج) $a^r \equiv b^r c^r$

۴) صفر

۱) ۳

۲) ۲

۳) ۱

۴۸- عدد ۵ رقمی $\overline{123a4}$ مضرب ۱۲ می‌باشد. برای a چند مقدار به دست می‌آید؟

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۴۹- اگر باقی‌مانده‌های تقسیم دو عدد $8ab^3$ و a^6b^7 بر ۱۱ یکسان باشد، باقی‌مانده تقسیم عدد $5aa^23$ بر ۳ کدام است؟

۴) نمی‌توان مشخص کرد

۱) ۳

۲) صفر

۱) ۲

۵۰- چند عدد به فرم $\overline{1a2b5a}$ وجود دارد که مضرب ۸۸ باشد؟

۴) چنین عددی وجود ندارد.

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

محل انجام محاسبه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳ پایه دوازدهم

دفترچه شماره ۲

۱۴۰۱/۶/۱۱

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی

مدت پاسخ‌گویی: ۵۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۵

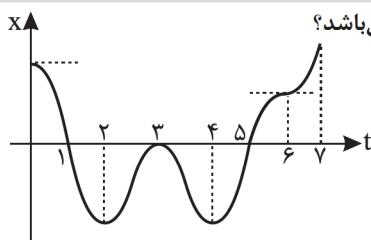
عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	فیزیک	۲۵	۵۱	۷۵	۳۵ دقیقه
۲	شیمی	۲۰	۷۶	۹۵	۲۰ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل بازدهم	سرفصل دوازدهم
فیزیک	فصل ۱۴	—	فصل ۱
شیمی	فصل ۱ (تا صفحه ۱۳) انتدای انحلال پذیری نمکها	—	فصل ۳ (تا صفحه ۱۰۰) ابتدای

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

۵۱- با توجه به نمودار مکان - زمان شکل زیر، چه تعداد از جملات زیر در ۷ ثانیه اول نادرست می‌باشد؟

(الف) جهت بردار مکان متغیر است، سه بار تغییر کرده است.

(ب) جهت حرکت متغیر، سه بار تغییر کرده است.

(ج) سرعت متوسط متغیر در جهت مثبت محور حرکت است.

(د) در دو ثانیه آخر حرکت تندشونده است.

(ه) در دو ثانیه سوم حرکت، بردار مکان در جهت محور x است.

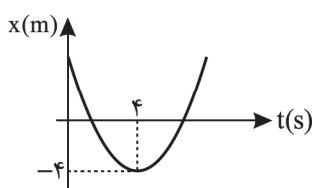
۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

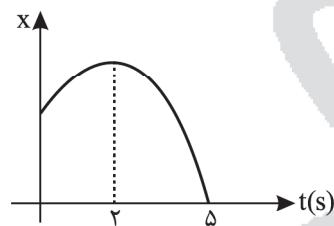
۱ (۱)

۵۲- نمودار مکان - زمان جسمی که با شتاب ثابت روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق شکل است. اگر مدت زمان بین دو بار عبور از مبدأ مکان برابر ۴ ثانیه باشد، مسافتی که متغیر از لحظه شروع حرکت تا لحظه تغییر جهت حرکت، طی کرده، چند متر است؟

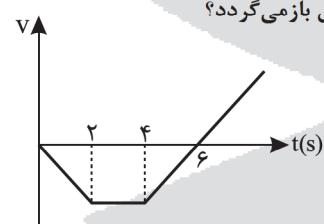
- ۱۲ (۱)
۴ (۲)
۱۶ (۳)
۸ (۴)

۵۳- سهمی شکل زیر، نمودار مکان - زمان متغیری در حرکت بر روی خط راست است. در ۵ ثانیه اول مسافت طی شده چند برابر مقدار جابه جایی آن است؟

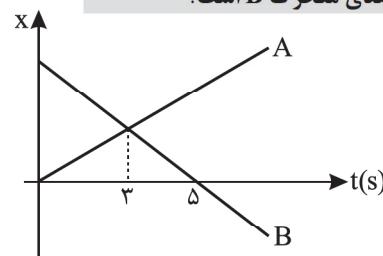
- $\frac{13}{5}$
 $\frac{5}{13}$
 $\frac{7}{15}$
 $\frac{15}{7}$

۵۴- با توجه به نمودار سرعت - زمان زیر، متغیر چند ثانیه پس از شروع حرکت به مکان اولیه حرکتش بازمی گردد؟

- ۸ (۱)
۱۲ (۲)
۶ (۳)
۱۰ (۴)

۵۵- نمودار مکان - زمان دو متغیر A و B نمایش داده شده است. تندی متغیر A چند برابر تندی متغیر B است؟

- $\frac{3}{2}$
 $\frac{2}{3}$
 $2 (3)$
 $4 (4)$

محل انجام محاسبه

- معادله حرکت متحرکی در حرکت روی خط راست در SI به صورت $x = t^2 - 4t + 4$ داده شده است. در مدت ۲۰ ثانیه اول حرکت، بردار مکان متحرک چند بار تغییر جهت می‌دهد؟

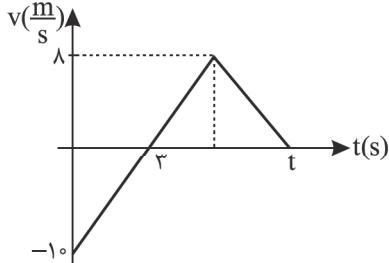
۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

- نمودار سرعت - زمان متحرکی داده شده است. در بازه‌ای که متحرک در جهت محور x ‌ها حرکت می‌کند، سرعت متوسط متحرک چند متر بر ثانیه است؟

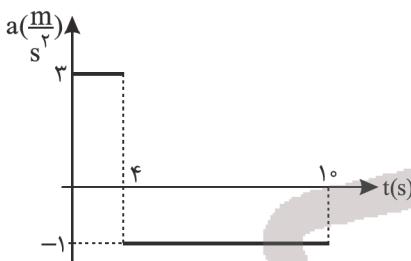
۴ (۱)

۳ (۲)

۵ (۳)

۹ (۴)

- نمودار شتاب - زمان متحرکی که با سرعت اولیه $4 \frac{m}{s}$ در جهت مثبت محور x ‌ها شروع به حرکت می‌کند، به شکل زیر است. در ۵ ثانیه

اول نوع حرکت متحرک چگونه است؟

۱) تندشونده

۲) کندشونده

۳) ابتدا تندشونده و سپس کندشونده

۴) ابتدا کندشونده و سپس تندشونده

- معادله سرعت - زمان متحرکی در حرکت با شتاب ثابت بر روی خط راست به صورت $v = 4t - 5$ می‌باشد. مسافت طی شده در ۲ ثانیه اول چند متر است؟

۴/۲۵ (۴)

۳/۲۵ (۳)

۲/۲۵ (۲)

۲)

- راننده قطاری که با سرعت $50 \frac{m}{s}$ در حرکت است، ناگهان در جلوی خود قطار دیگری را در فاصله d از خود می‌بیند که در همان جهت

با تندی ثابت $30 \frac{m}{s}$ در حرکت است. در این لحظه راننده قطار با شتاب $4 \frac{m}{s^2}$ ترمز می‌کند. حداقل d چند متر باشد که تصادف رخ ندهد؟

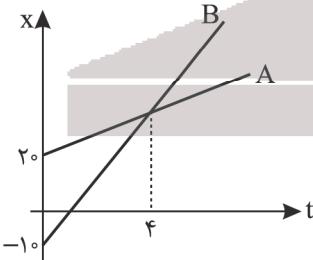
۱۵۰ (۴)

۱۰۰ (۳)

۵۰ (۲)

۲۵ (۱)

- دو متحرک A و B با سرعت ثابت روی محور x ‌ها در حال حرکت هستند. در چه لحظه‌ای فاصله آنها ۳ برابر فاصله اولیه آنها خواهد بود؟

۱۲ (۱)

۸ (۲)

۱۶ (۳)

۲۰ (۴)

- در شرایط خلا و از ارتفاع ۷۲ متری سطح زمین گلوله‌ای را رها می‌کنیم. این گلوله با تندی چند $\frac{m}{s^2}$ به سطح زمین برخورد می‌کند؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

۱۲\sqrt{10} (۴)

۱۲ (۳)

۶\sqrt{10} (۲)

۸\sqrt{10} (۱)

محل انجام محاسبه

۶۳- گلوله‌ای را در شرایط خالرها می‌کنیم. در ۳ ثانیه پایانی تا برخورد به زمین مسافت ۶۰ متر را طی می‌کند. تندی برخورد گلوله به زمین

$$\text{چند} \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ است؟} \quad (g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

۴۵) ۴

۱۵) ۳

۳۵) ۲

۲۵) ۱

۶۴- در دمای چند درجه سلسیوس، عددی که دماستج فارنهایت نشان می‌دهد، $\frac{2}{3}$ برابر عددی است که دماستج سلسیوس نشان می‌دهد؟

۷۲) ۴

۹۶) ۳

۳۲) ۲

۶۴) ۱

۶۵- در دمای معینی طول اولیه A و B با هم برابر است. دمای دو میله را چند درجه سلسیوس افزایش دهیم تا اختلاف طول آنها 0.007 برابر طول اولیه آنها شود؟

$$(\alpha_A = 1.7 \times 10^{-5} \frac{1}{^\circ\text{K}}, \alpha_B = 3.1 \times 10^{-5} \frac{1}{^\circ\text{K}})$$

۲۵۰) ۴

۲۵) ۳

۵۰۰) ۲

۵۰) ۱

۶۶- گرمایی که 20°C یخ -10°C را می‌تواند به آب 40°C تبدیل کند، حداقل چند گرم یخ صفر درجه را می‌تواند ذوب کند؟

$$(a_p = \frac{1}{4} c, L_f = 80 c, \text{یخ})$$

۱۲۵) ۴

۱۲/۲۵) ۳

۳۱/۲۵) ۲

۲۱/۲۵) ۱

۶۷- دو جسم A و B داریم که جرم A ، سه برابر جرم B و ظرفیت گرمایی ویژه A ، دو برابر ظرفیت گرمایی ویژه B می‌باشد. اگر گرمایی دریافتی توسط جسم B ، سه برابر گرمایی دریافتی جسم A باشد، افزایش دمای A چند برابر مقدار افزایش دمای B است؟

۱/۲

۲۰۳

۱۸) ۲

۱/۱۸

۶۸- چه تعداد از جملات زیر صحیح است؟

الف) انتقال گرما در مایعات و گازها که معمولاً رساناهای گرمایی خوبی نیستند، عمدتاً به روش همرفت است.

ب) در دستگاه گردش خون، قلب همچون تلمبهای باعث همرفت طبیعی خون می‌شود.

ج) برای آشکارسازی تابش‌های فروسرخ از ابزاری موسوم به دمانگار استفاده می‌شود.

د) به روش‌های اندازه‌گیری دما مبتنی بر تابش گرمایی، تفسنجی می‌گویند.

۴) ۴

۳۰۳

۲۰۲

۱) ۱

۶۹- اگر دمای فلز A را 40°C بالا ببریم، طول آن $2/0$ درصد افزایش می‌یابد. اگر دمای فلز B را 120°C بالا ببریم، مساحت سطح فلز چند درصد افزایش می‌یابد؟ (ضریب انبساط طولی فلز B ، دو برابر فلز A است).

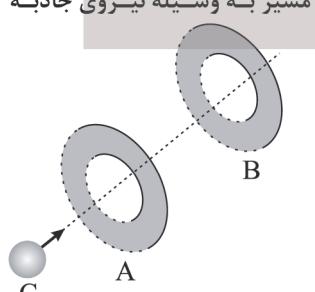
۲/۴) ۴

۱/۲) ۳

۳/۶) ۲

۰/۶) ۱

۷۰- گلوله‌ای را مطابق شکل به صورت افقی به سمت حلقه‌های A و B پرتاب می‌کنیم. در ابتدا و قبل از پرتاب، قطر گلوله و قطر داخلی حلقه‌ها برابر هستند. دمای هر سه را به طور یکسان پایین آورده و پرتاب را انجام می‌دهیم. مشاهده می‌کنیم که گلوله از حلقة A به آسانی و بدون هیچ برخوردی عبور می‌کند ولی با رسیدن به حلقة B به آن برخورد کرده و توانایی عبور از فضای خالی آن را ندارد. کدام گزینه ضریب انبساط خطی گلوله C و حلقه‌های A و B را درست مقایسه می‌کند؟ (از تغییرات مسیر به وسیله نیروی جاذبه صرف نظر کنید).

$$\alpha_A = \alpha_B = \alpha_C \quad (1)$$

$$\alpha_A > \alpha_B > \alpha_C \quad (2)$$

$$\alpha_A < \alpha_C < \alpha_B \quad (3)$$

$$\alpha_A > \alpha_C > \alpha_B \quad (4)$$

محل انجام محاسبه

- ۷۱- تکه یخی با دمای 0°C در اختیار داریم. به آن گرمایی دهیم تا دمای آن به 20°C برسد. چند درصد از گرمای کل داده شده به یخ،

$$\text{صرف تغییر دمای آن شده است} = \frac{L_f}{c_p} = \frac{336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg K}}}{4200 \frac{\text{J}}{\text{kg K}}} = 0.08 \text{ (جذب)}$$

(۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۴۰ (۴) ۸۰

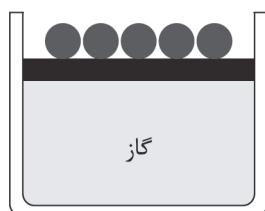
- ۷۲- تکه یخی به جرم 16 g و دمای 10°C را درون استخر بزرگی پر از آب با دمای 0°C قرار می‌دهیم. پس از رسیدن به تعادل، جرم یخ

$$\text{موجود در مجموعه چند گرم می‌باشد} = \frac{L_f}{c_p} = \frac{336 \frac{\text{kJ}}{\text{kg K}}}{2100 \frac{\text{J}}{\text{kg K}}} = 0.08 \text{ (جذب)}$$

(۱) صفر (۲) ۱۹۰ (۳) ۱۷۰ (۴) ۱۶۰

- ۷۳- در شکل زیر جرم پیستون یک کیلوگرم، جرم وزنهای روی آن 5 kg و دمای گاز درون ظرف، 87°C می‌باشد. اگر دمای گاز را به 60°C کاهش دهیم، ضمن کاهش دمای گاز تقریباً چند کیلوگرم از وزنهای روی پیستون را به تدریج برداریم تا پیستون

جا به جا نشود؟ (سطح مقطع پیستون برابر 6 cm^2 ، $P_0 = 10^5 \frac{\text{Pa}}{\text{s}}$ ، $g \approx 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ است).

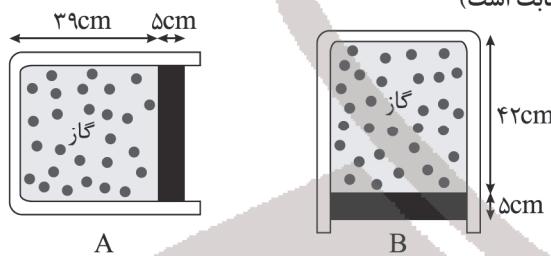

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴

- ۷۴- دمای گازی بر حسب کلوبن را چند درصد تغییر دهیم تا هنگامی که فشار آن 20 درصد افزایش می‌یابد، حجم آن 20 درصد کاهش یابد؟

(۱) ۹۶ - کاهش (۲) ۹۶ - افزایش (۳) ۴ - افزایش (۴) ۴ - کاهش

- ۷۵- در شکل مقابل، طول ستون جیوه 5 cm و جیوه داخل لوله در تعادل است. اگر لوله را از حالت A به B برسانیم، طول ستون گاز در لوله 3 cm زیاد می‌شود. فشار هوای محیط چند سانتی‌متر جیوه است؟ (دما ثابت است)

- (۱) ۷۵
(۲) ۸۰
(۳) ۷۰
(۴) ۷۲

- ۷۶- چند مورد از مطالعه زیر درست است؟

آ) آب اقیانوس‌ها و دریاها مخلوطی ناهمگن از انواع نمک‌ها است که اغلب مزه‌ای شور دارند.

ب) زمین در فضای رنگ آبی دیده می‌شود، زیرا نزدیک به 75 درصد از جرم آن را آب پوشانده است.

پ) جرم کل مواد حل شده در آبهای کره زمین تقریباً ثابت است.

ت) جرم کل نمک‌های محلول در آب دریاها و اقیانوس‌ها تقریباً $5 \times 10^{19} \text{ kg}$ می‌رسد.

(۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

- ۷۷- همه گزینه‌های زیر درست‌اند، به جز...

۱) هنگام تشکیل برف و باران، مقداری از مواد حل شده در آب از آن جدا می‌شود.

۲) 5% از جمعیت جهان از کم‌آبی رنج می‌برند و 66 درصد مردم جهان در آینده‌ای نزدیک با کمبود آب رو به رو می‌شوند.

۳) تقطیر، فرایندی برای تهیه آب خالص بوده و فراورده آن آب م قطر نام دارد.

۴) اغلب چشم‌های رودخانه‌ها، آبی زلال و شفاف دارند که شیرین، گوارا و آشامیدنی است.

- ۷۸- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد ترکیب آمونیوم سولفات نادرست است؟

۱) یکی از انواع کودهای شیمیایی است که تأمین کننده گوگرد و نیتروژن مورد نیاز گیاهان است.

۲) بهازای اتحال هر مول از این ترکیب در آب، سه مول یون در محلول حاصل، ایجاد می‌شود.

۳) بار مثبت کاتیون آمونیوم، متعلق به کل یون بوده و نمی‌توان آن را منحصرأ به نافلز نیتروژن نسبت داد.

۴) در هر واحد از این ترکیب، مجموع شمار جفت الکترون‌های ناپیوندی، $1/5$ برابر مجموع شمار جفت الکترون‌های پیوندی است.

- ۷۹- برای تهیه ۲۰ کیلوگرم محلول $۸۶۲/۵ \text{ ppm}$ از یون سدیم، باید از چند گرم سدیم فسفات استفاده کرد؟

$$(P = ۳۱, Na = ۲۳, O = ۱۶: g\cdot mol^{-1})$$

۴۲ (۴)

۴۱ (۳)

۴۰ (۲)

۳۹ (۱)

- ۸۰- کدام یک از گزینه‌های زیر درست است؟

۱) فلز منیزیم یکی از عنصرهایی است که علاوه بر آب دریا می‌تواند از روش‌های دیگر نیز به دست آید.

۲) در مرحله انتهایی جداسازی فلز Mg از آب دریا، گازی زردنگ و رسوب منیزیم تولید می‌شود.

۳) در مرحله ابتدایی جداسازی منیزیم از آب دریا، آن را به ترکیب یونی جامد و محلول در آب تبدیل می‌کنند.

۴) منیزیم در آب دریا به شکل‌های مختلفی همچون $MgCl_2$ و $Mg(OH)_2$ دیده می‌شود.

- ۸۱- کدام عبارت‌های زیر نادرست نیست؟

آ) آمونیوم سولفات یک ترکیب یونی چهارتاپی بوده و مدل فضاپرکن یون‌های سازنده آن مشابه است.

ب) سالانه میلیون‌ها تن مواد گوناگون از سنگ کره وارد آب کرده می‌شود.

پ) پسوند (ید) در انتهای نام یک یون نشان می‌دهد یون موردنظر حتماً تکاتمی است.

ت) جانداران سالانه مقدار بسیار زیادی از ترکیب‌های کربن‌دار را وارد بخش‌های گوناگون کره زمین می‌کنند.

ث) ترتیب درصد جرمی کاتیون‌های آب دریا به صورت رو به رو است: $K^+ < Mg^{2+} < Ca^{2+} < Na^+$

۴) ب و ث

۲) پ و ت

۱) آ و ث

۳) آ و ث

- ۸۲- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

آ) حلal جزئی از محلول است که علاوه بر حل کردن حل شونده، جرم بیشتری نیز دارد.

ب) گلاب مخلوطی همگن از آب در چند ماده آلی گوناگون است.

پ) در آزمایشگاه، اندازه‌گیری جرم یک ماده بسیار ساده‌تر از حجم آن است.

ت) گلوكومتر دستگاهی است که میلی‌گرم‌های گلوكز را در دسی‌لیتر خون نشان می‌دهد.

۳) ۴

۲) ۳

۱) ۲

۱) صفر

- ۸۳- برای تهیه محلول $۱۲/۵$ درصد جرمی اتانول در آب، باید به تقریب چند گرم از این الکل را در نیم لیتر آب حل نمود؟ (چگالی آب را یک گرم بر میلی‌لیتر در نظر بگیرید).

۷۱/۶ (۴)

۷۱/۸ (۳)

۷۲ (۲)

۱) ۷۱/۴

- ۸۴- محلولی از سدیم هیدروکسید به حجم ۴ لیتر و با درصد جرمی $۲/۵$ % را با محلول $۳/۰$ مولار سدیم‌نیترات به حجم دو لیتر مخلوط می‌کنیم. اگر غلظت نهایی یون سدیم، برابر $۲/۰$ مولار باشد، چگالی محلول اولیه سدیم هیدروکسید چند گرم بر میلی‌لیتر است؟

$$(Na = ۲۳, O = ۱۶, H = ۱: g\cdot mol^{-1})$$

۰/۲۴ (۴)

۰/۴۸ (۳)

۰/۱۲ (۲)

۰/۳۶ (۱)

محل انجام محاسبه

- ۸۵ در چند میلی لیتر محلول ۸۰% جرمی پتاسیم فسفات با چگالی $\frac{g}{mL} ۴/۲۴$ ، تعداد $۱۲/۸$ مول یون وجود دارد و غلظت مولی این

محلول چند برابر غلظت مولی محلول ۴۰% جرمی گالیم نیترات با چگالی $\frac{g}{mL} ۱/۲۸$ می باشد؟ (گزینه ها را از راست به چپ بخوانید).

$$(G_a = ۷۰, K = ۳۹, P = ۳۱, O = ۱۶ : g \cdot mol^{-1})$$

۴ - ۲۰۰ (۴)

۸ - ۲۰۰ (۳)

۴ - ۱۰۰ (۲)

۸ - ۱۰۰ (۱)

- ۸۶ چند مورد از مطالب زیر درست است؟

(آ) مواد شوینده براساس خواص اسیدی و بازی عمل می کنند.

(ب) با گذشت زمان و افزایش سطح بهداشت جهانی، نیاز به استفاده از مواد شوینده خصوصاً صابون ها کاهش یافت.

(پ) ظرف های چرب آغشته به خاکستر با آب سرد آسان تر تمیز می شوند.

(ت) وبا یک بیماری واگیردار است که در طول تاریخ بارها به دلیل نبود بهداشت و آلوده شدن غذا در جهان همه گیر شد.

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۱) صفر

- ۸۷ کدام یک از گزینه های زیر نادرست است؟

(۱) آلاینده ها موادی هستند که بیش از مقدار طبیعی در یک ماده، جسم و یا محیط وجود دارند.

(۲) بنزین ماده ای است که در ساختار خود ۱۸ پیوند کربن - هیدروژن دارد و به عنوان حلالی ناقطبی می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

(۳) عسل به دلیل داشتن شمار زیادی گروه عاملی OH^- در ساختار خود، مولکول های قطبی دارد.

(۴) در اثر ریختن مقداری واژلین در ظرف حاوی هگزان، ذره های حل شونده کnar هم باقی می مانند و در حلال پخش نمی شوند.

- ۸۸ چند مورد از موارد زیر درباره ترکیب آلی موجود در محلول ضدیغ درست است؟

(آ) شمار اتم های هیدروژن در فرمول مولکولی آن مشابه شمار اتم های عنصر کربن در فرمول مولکولی هگزان است.

(ب) شمار گروه های عاملی الکلی ساختار آن مشابه اتانول است.

(پ) در حلال های آلی مانند روغن زیتون به خوبی حل می شود.

(ت) شمار اتم های کربن موجود در فرمول مولکولی آن، مشابه شمار اتم های کربن موجود در فرمول مولکولی اوره است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- ۸۹ کدام مطالب از عبارت های زیر درست است؟

(آ) صابون ماده ای است که هم در آب و هم در چربی حل می شود.

(ب) در اثر واکنش سدیم کلرید با مخلوط روغن های گوناگون گیاهی یا جانوری، نوعی صابون جامد تولید می شود.

(پ) عامل استری موجود در ساختار صابون ها، همان بخش قطبی را تشکیل می دهد.

(ت) جامد و یا مایع بودن یک صابون، ارتباطی با بخش آب گریز آن ندارد.

۱) آ و ت (۴) فقط ب

۲) ب و پ (۳)

۳) آ، ب و ت (۲)

۴) آ و ت

- ۹۰ کدام یک از گزینه های داده شده نادرست است؟

(۱) پخش نور از ویژگی هایی است که نمی توان آن را در محلول ها مشاهده کرد.

(۲) شیر، ژله و سس مایوز نمونه هایی از یک دسته ای از مواد هستند که حاوی ذره های ریز ماده می باشد.

(۳) مخلوط پایدار آب و روغن و صابون، نور را پخش کرده و ظاهرا همگن دیده می شود.

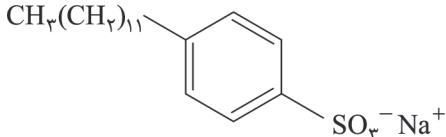
(۴) محلول مس (II) سولفات در آب نوعی مخلوط همگن است که تهنشین نمی شود.

محل انجام محاسبه

۹۱ - قدرت پاک کنندگی مقدار معینی از صابون در کدام یک از عبارت های زیر بیشتر است؟

- ۱) پارچه ای نخی در 40°C میلی لیتر آب دریا با دمای 20°C
- ۲) پارچه ای پلی استری در 40°C میلی لیتر آب دریا با دمای 15°C
- ۳) پارچه ای پلی استری در 40°C میلی لیتر آب مقطر با دمای 20°C
- ۴) پارچه ای نخی در 40°C میلی لیتر آب مقطر با دمای 20°C

۹۲ - با توجه به شکل داده شده، کدام یک از گزینه های زیر درست است؟ ($\text{S} = 32, \text{C} = 12, \text{Na} = 23, \text{K} = 39, \text{N} = 14, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

(۱) ساختار نشان داده شده یک پاک کننده غیرصابونی با فرمول ساختاری مقابل است.

(۲) تفاوت جرم مولی سر قطبی آن با سر قطبی یک صابون مایع، می تواند برابر 36 g.mol^{-1} باشد.

(۳) در اثر واکنش با یون های حاصل از دومین و سومین عنصر موجود در گروه دوم جدول دوره ای، تشکیل رسوب می دهد.

(۴) شمار اتم های هیدروژن در فرمول مولکولی آن، $1/5$ برابر شمار اتم های کربن است.

- ۹۳ کدام یک از گزینه های داده شده نادرست است؟

(۱) پاک کننده های خورنده علاوه بر بهم کنش میان ذره ها، با آلاینده ها واکنش نیز می دهند.

(۲) ممکن است برخی آلاینده ها با صابون و پاک کننده های غیرصابونی زدوده نشوند.

(۳) به دلیل تولید گاز هیدروژن در اثر واکنش آب با مخلوط الومینیم و سدیم هیدروکسید، قدرت پاک کنندگی این شوینده کاهش می یابد.

(۴) جوهrenomک و سدیم هیدروکسید از نظر شیمیایی فعال بوده و خاصیت خورنده گی دارند.

- ۹۴ درصد جرمی عنصر هیدروژن در اسید چرب سازنده صابون زیر، به تقریب کدام است؟ ($\text{O} = 16, \text{K} = 39, \text{C} = 12, \text{H} = 1 : \text{g.mol}^{-1}$)

۱۲/۲۸(۱)

۱۱/۸۹(۲)

۱۲/۵۶(۳)

۱۲/۴۲(۴)

- ۹۵ از واکنش 400 mL محلول $2\% \text{ مولار}$ کلسیم کلرید با مقدار کافی از یک صابون (با زنجیر هیدروکربنی سیبر شده) مقدار $4,176 \text{ گرم}$ رسوب تشکیل شده است. فرمول شیمیایی صابون مورد استفاده و جرم مولی آن، به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

($\text{Na} = 23, \text{H} = 1, \text{C} = 12, \text{O} = 16, \text{Ca} = 40 : \text{g.mol}^{-1}$)

۲۶۴ - $\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{COONa}$ (۲)

۲۶۴ - $\text{C}_{14}\text{H}_{29}\text{COONa}$ (۱)

۲۶۱ - $\text{C}_{15}\text{H}_{31}\text{COONa}$ (۴)

۲۶۱ - $\text{C}_{14}\text{H}_{29}\text{COONa}$ (۳)

محل انجام محاسبه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۳
۱۴۰۱ شهریور

دوازدهم
ریاضی

پاسخنامه ریاضی - فیزیک

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	حسابات	حسابان	حسین شفیعزاده - مهرداد کیوان	سینا پرهیزکار - سجاد داولطب
۲	هندسه	مهریار راشدی	علیرضا شیرازی - حسن محمدبیگی	داریوش امیری - مهدیار شریف
۳	ریاضیات گسسته	رضا توکلی	امیرهوشنگ خمسه - علیرضا شریف خطیبی	سینا پرهیزکار - داریوش امیری
۴	فیزیک	جواد قزوینیان	البرز امینیان - مجتبی دانایی	امیرعلی قزوینیان - محمددرضا خادمی
۵	شیمی	مسعود جعفری	مهران خداشناس - علیرضا میرزائیان تفتی	محبوبه بیک محمدی - کارو محمدی

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - رقیه اسدیان - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - معین الدین تقیزاده - مهرداد شمسی

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کanal Telegram @taraaznet مراجعه نمایید.

گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا عمودمنصف AB را به دست می‌آوریم:

$$\Delta(3, 2), B(1, 4) \Rightarrow m_{AB} = \frac{4-2}{1-3} = -1 \Rightarrow m_{\text{عمودمنصف}} = 1$$

$$M(2, 3) \Rightarrow y = x + 1$$

حال عمودمنصف AB را با خط $y = 2x - 1$ قطع می‌دهیم:

$$2x - 1 = x + 1 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow M(2, 3)$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۳۰)

گزینه ۴ صحیح است.

وسط AM روی خط قرار دارد.

$$2\left(\frac{\alpha+3}{2}\right) = 2\left(\frac{\beta-2}{2}\right) - 3 \Rightarrow 2\alpha - 3\beta = -18$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۳۳)

گزینه ۴ صحیح است.

ضلع مربع $= 3\alpha$ $C(4\alpha, 0), B(4\alpha, 3\alpha)$

$$\Rightarrow OB = \sqrt{16\alpha^2 + 9\alpha^2} = 5\alpha \Rightarrow 5\alpha = 10 \Rightarrow \alpha = 2$$

بدین ترتیب مساحت مربع:

$$S = (3\alpha)^2 = 9\alpha^2 = 36$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۳۳)

گزینه ۱ صحیح است.

 $f(x+1)$ بر $-x$ بخش‌پذیر است، پس $f(2)$ و باقی مانده $f(-3)$ بر $x+1$ برابر است؛ پس $f(4)$

$$\begin{cases} 8a + 4b + 4 = 0 \\ -27a + 9b + 4 = 4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a + b = -1 \\ -3a + b = 0 \end{cases} \Rightarrow 5a = -1 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = 1 \end{cases}$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۹)

گزینه ۱ صحیح است.

$$f(1) = g(1) \Rightarrow 2 - a + 4 - b = a + 2 + b - 2$$

$$f(-2) = g(-2) \Rightarrow -16 - 4a - 8 - b = -8a + 8 - 2b - 2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = 3 \\ 4a + b = 3 \end{cases} \Rightarrow 3a = 27 \Rightarrow \begin{cases} a = 9 \\ b = -6 \end{cases}$$

پس $a - b$ برابر ۱۵ است.

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۹)

گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} f(x) = a(x - \frac{1}{r})^r \\ f^{-1}(-\frac{1}{r}) = 0 \end{cases} \Rightarrow f(0) = -\frac{1}{r} \Rightarrow -\frac{a}{r} = -\frac{1}{r} \Rightarrow a = 1$$

$$f(x) = 1(x - \frac{1}{r})^r \Rightarrow f(\frac{1}{r}) = 32$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۳۱)

گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{cases} \sqrt{x+3} + \sqrt{2+x} = 3 \\ \sqrt{x+3} - \sqrt{2+x} = A \end{cases}$$

ضرب $x+3-2-x=2A \Rightarrow A=\frac{1}{2}$

(ریاضی دهم، صفحه ۶۷)

گزینه ۳ صحیح است.

$$A = \frac{2(\sqrt[3]{3}-1)}{(\sqrt[3]{9}+\sqrt[3]{3}+1)(\sqrt[3]{3}-1)} = \frac{2(\sqrt[3]{3}-1)}{2} = \sqrt[3]{3}-1$$

$$A+1 = \sqrt[3]{3} \Rightarrow (A+1)^3 = 3$$

(ریاضی دهم، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

گزینه ۳ صحیح است.

$$\sqrt[6]{\alpha} - (-\sqrt[6]{\alpha}) = 1 \Rightarrow 2\sqrt[6]{\alpha} = 1 \Rightarrow \sqrt[6]{\alpha} = \frac{1}{2} \Rightarrow \alpha = \frac{1}{64}$$

$$\beta = \sqrt[4]{\frac{1}{64}} - (-\sqrt[4]{\frac{1}{64}}) = 2\sqrt[4]{\frac{1}{64}} \Rightarrow \beta = 2 \times \sqrt[4]{\frac{1}{2}}$$

$$\beta = 2 \times 2^{-\frac{1}{4}} = 2 \times \frac{1}{2^{\frac{1}{4}}} = 2^{-\frac{1}{4}} \Rightarrow \beta^4 = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{\alpha}{\beta^4} = \frac{\frac{1}{64}}{\frac{1}{2}} = \frac{1}{32}$$

(ریاضی دهم، صفحه های ۵۵ و ۵۶)

گزینه ۱ صحیح است.

$$A_1 = \frac{(\sqrt{2})^3 - 1}{3 + \sqrt{2}} = \frac{(\sqrt{2} - 1)(2 + 1 + \sqrt{2})}{3 + \sqrt{2}} = \sqrt{2} - 1$$

$$A_2 = \frac{(\sqrt{3})^3 - (\sqrt{2})^3}{5 + \sqrt{6}} = \frac{(\sqrt{3} - \sqrt{2})(5 + \sqrt{6})}{5 + \sqrt{6}} = \sqrt{3} - \sqrt{2}$$

$$A_3 = \frac{(\sqrt{2})^3 - (\sqrt{3})^3}{7 + \sqrt{12}} = \frac{(\sqrt{2} - \sqrt{3})(4 + 3 + \sqrt{12})}{7 + \sqrt{12}} = 2 - \sqrt{3}$$

$$A = A_1 + A_2 + A_3 = \sqrt{2} - 1 + \sqrt{3} - \sqrt{2} + 2 - \sqrt{3} = 1$$

(ریاضی دهم، صفحه های ۶۵ و ۶۶)

گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{cases} AB : 2y + x = 6 \\ AC : y + 3x = -2 \end{cases} \Rightarrow A(-2, 4)$$

$$\begin{cases} AB : 2y + x = 6 \\ BC : y - 2x = -2 \end{cases} \Rightarrow B(2, 2)$$

$$\begin{cases} AC : y + 3x = -2 \\ BC : y - 2x = -2 \end{cases} \Rightarrow C(0, -2)$$

$$\Rightarrow x_A + x_B + x_C = 0$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۳۰)

گزینه ۱ صحیح است.

$$m_{BC} = \frac{4}{-1} = -4 \Rightarrow m_{\text{ارتفاع}} = \frac{1}{4}$$

$$y = \frac{1}{4}x + \frac{1}{4} \Rightarrow 4y = x + 1 \Rightarrow 4y - x = 1$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۳۳)

۲۰. گزینه ۲ صحیح است.

نمودار f را با خط x و $y = x$ تقاطع می‌دهیم:

$$f(x) = x \Rightarrow \frac{3x+6}{x-2} = x \Rightarrow x^2 - 5x - 6 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = -1 \Rightarrow y = -1 \Rightarrow A = (-1, -1) \\ x = 6 \Rightarrow y = 6 \Rightarrow B = (6, 6) \end{cases} \Rightarrow AB = \sqrt{7^2 + 7^2} = 7\sqrt{2}$$

(حسابان یازدهم، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

هندسه

۲۱. گزینه ۱ صحیح است.

می‌دانیم تعداد قطرهای n ضلعی $\frac{n(n-3)}{2}$ و تعداد قطرهای $(n+1)$

$$\text{ضلعی } \frac{(n+1)(n+1-3)}{2} = \frac{(n+1)(n-2)}{2} \text{ است، پس:}$$

$$\frac{(n+1)(n-2)}{2} - \frac{n(n-3)}{2} = \frac{n^2 - n - 2 - n^2 + 3n}{2} = \frac{2n - 2}{2} = n - 1$$

پس اگر به یک ۹۹ ضلعی، یک رأس اضافه شود به تعداد قطرها $n-1=99-1=98$ تا اضافه می‌شود.

(هندسه دهم، صفحه ۵۵)

$$S_{\triangle ADC} = \frac{AH \times DC}{2} = \frac{4 \times 7}{2} = 14$$

(هندسه دهم، صفحه ۵۵)

۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

مثلث ABD متساوی الساقین است.

با رسم ارتفاع AH و به

کمک فیثاغورس داریم:

$$AH = \sqrt{5^2 - 3^2} = 4$$

$$S_{\triangle ABC} = \frac{AH \times BC}{2} = \frac{4 \times 7}{2} = 14$$

(هندسه دهم، صفحه ۵۵)

۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

بنابر فرض سوال داریم:

$$\hat{A} = 90^\circ \Rightarrow \hat{B} + \hat{C} = 90^\circ \Rightarrow \hat{B} = 5\hat{C} \Rightarrow 5\hat{C} + \hat{C} = 90^\circ$$

$$\Rightarrow 6\hat{C} = 90^\circ \Rightarrow \hat{C} = 15^\circ$$

می‌دانیم در مثلث قائم‌الزاویه اگر یک زاویه 15° یا

$$75^\circ \text{ وجود داشته باشد، طول ارتفاع وارد بر وتر، } \frac{1}{4} \text{ طول وتر است.}$$

پس:

$$AH = \frac{1}{4} BC = \frac{1}{4}(24) = 6$$

$$S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} AH \times BC = \frac{1}{2}(6)(24) = 72$$

(هندسه دهم، صفحه ۶۴)

۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

بنابر فرض سوال $MH' + MH'' = \frac{\sqrt{3}}{4} MH$ است. از طرف دیگر می‌دانیمدر مثلث متساوی‌الاضلاع $MH + MH' + MH'' = AH$ است، پس $MH + MH' + MH'' = AH$ داریم:

$$MH + MH' + MH'' = AH - \frac{MH' + MH'' = \frac{\sqrt{3}}{4} MH}{MH = \frac{4}{5} AH} \rightarrow \frac{4}{5} AH + \frac{\sqrt{3}}{4} AH = AH$$

$$\Rightarrow AH = \frac{5\sqrt{3}}{4}$$

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

$$f(\alpha) = \lambda \Rightarrow f(\alpha) = \beta \Rightarrow \beta = \lambda$$

$$f(\cdot) = \cdot \Rightarrow -\alpha^r + \beta = \cdot \Rightarrow -\alpha^r = -\lambda \Rightarrow \alpha = 2$$

$$f(x) = (x-1)^r + \lambda \Rightarrow g(x) = (x+\lambda)^r - 2$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۱۴)

$$f(x) = |2x - m + 2| - |2x + 6m + 2|$$

برای آنکه تابع نزولی باشد، نمودار آن به صورت خواهد شد.

$$\frac{m-3}{2} \geq \frac{-6m-2}{2}$$

$$m-3 \geq -6m-2 \Rightarrow 7m \geq 1 \Rightarrow m \geq \frac{1}{7}$$

نکته:

$$y = |x - \alpha| - |x - \beta| \Rightarrow \begin{cases} \alpha < \beta & \text{---} \\ \alpha > \beta & \text{---} \end{cases}$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۱۶)

۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

$$f(x) = |2x - m + 2| - |2x + 6m + 2|$$

برای آنکه تابع نزولی باشد، نمودار آن به صورت خواهد شد.

$$\frac{m-3}{2} \geq \frac{-6m-2}{2}$$

$$m-3 \geq -6m-2 \Rightarrow 7m \geq 1 \Rightarrow m \geq \frac{1}{7}$$

نکته:

$$y = |x - \alpha| - |x - \beta| \Rightarrow \begin{cases} \alpha < \beta & \text{---} \\ \alpha > \beta & \text{---} \end{cases}$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۱۶)

۲۲. گزینه ۱ صحیح است.

$$x^2 - 3x + 2 = 0 \Rightarrow x = 1, 2$$

$$\begin{cases} f(1) = 0 \Rightarrow a + b - 2 = 0 \\ f(2) = 0 \Rightarrow 2a + b - 8 = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = 6 \\ b = -4 \end{cases}$$

$$f(-1) = -a + b + 4 = -6$$

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۱۶)

۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

$$x_S = \frac{1+a}{2a}$$

$$\frac{1+a}{2a} \geq 2 \Rightarrow \frac{1-3a}{2a} \geq 0 \Rightarrow 0 \leq a \leq \frac{1}{3}$$

دقت کنید که به ازای $a = 0$ هم تابع f یکنوا است.

(حسابان دوازدهم، صفحه ۱۱۷)

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

$$f(x) = |x| \cdot |x| = x^2$$

$$x \leq 0 \Rightarrow f(x) = x^2 \Rightarrow x = y^2 \Rightarrow y = \pm\sqrt{x}$$

$$\text{وارون: } f^{-1}(x) = -\sqrt{x}, x \geq 0$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۵۱)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{cases} f(x) = x + 2 \\ g(x) = \frac{1}{2}x + 3 \end{cases} \Rightarrow g(x) - f(x) = -\frac{1}{2}x + 1$$

وارون $g - f$ برابر $-2x + 2$ است. این ضابطه با $f(-2x)$ برابر است.

(حسابان یازدهم، صفحه ۵۱)

۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

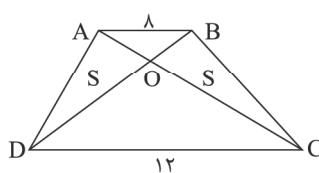
$$(g^{-1} \circ f^{-1})(a) = 7 \Rightarrow f^{-1}(a) = g(7) = 5 \Rightarrow a = f(5) = 2$$

(حسابان یازدهم، صفحه ۵۱)

پایه دوازدهم . آزمون ۱۳ . پاسخنامه ریاضی فیزیک

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

۲۷. گزینه ۳ صحیح است.

در ذوزنقه ABCD همواره
رابطه زیر بنابر ویژگی ۳
صفحه ۶۷ کتاب درسی
برقرار است.

$$S_{\triangle OBC} = S_{\triangle OAD} = \sqrt{S_{\triangle AOB} \times S_{\triangle ODC}} \quad (1)$$

از طرف دیگر داریم:

$$AB \parallel DC \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} \triangle OAB \sim \triangle ODC$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\triangle OAB}}{S_{\triangle ODC}} = \left(\frac{AB}{DC}\right)^2 = \left(\frac{12}{12}\right)^2 = \frac{4}{9} \quad (2)$$

با فرض $S_{\triangle OBC} = S_{\triangle OAD}$ داریم:

$$\xrightarrow{(2), (1)} S = \sqrt{\frac{4}{9} S_{\triangle ODC} \times S_{\triangle ODC}} \Rightarrow S = \frac{2}{3} S_{\triangle ODC} \Rightarrow S_{\triangle ODC} = \frac{3}{2} S$$

پس:

$$S_{\triangle OAB} = \frac{4}{9} S_{\triangle ODC} = \frac{4}{9} \left(\frac{3}{2} S\right) = \frac{2}{3} S$$

بنابراین:

$$S_{ABCD} = S_{\triangle OAB} + S_{\triangle ODC} + S_{\triangle OBC} + S_{\triangle OAD}$$

$$\Rightarrow \frac{(8+12) \times 10}{2} = \frac{2}{3} S + \frac{2}{3} S + S + S \Rightarrow 100 = \frac{25}{6} S \Rightarrow S = \frac{6 \times 100}{25} = 24$$

(هندسه دهم، صفحه ۶۷)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

مساحت چندضلعی شبکه‌ای که b تعداد نقاط مرزی و i تعداد نقاط

دروني آن باشد از رابطه $S = \frac{b}{2} + i - 1$ به دست می‌آید. (رابطه پیک)

در ضمن همواره $i \geq 3$ و $b \geq 3$ است. داریم:

$$\frac{b}{2} + i - 1 \Rightarrow \frac{b}{2} = 10.5 - i \Rightarrow b = 21 - 2i$$

چون $b \geq 3$ پس $21 - 2i \geq 3$ است، پس $i \leq 9$ و در نتیجه

است. در این فاصله i می‌تواند مقادیر ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ را اختیار کند یعنی i می‌تواند 10° مقدار متفاوت داشته باشد.

(هندسه دهم، صفحه ۷۰)

۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

ماتریس A وارون پذیر نیست هرگاه $|A| = 0$ باشد.

$$|A| = 0 \Rightarrow \begin{vmatrix} a+1 & -1 \\ \frac{3a}{2} & a-1 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow a^2 - 1 + \frac{3}{2}a = 0$$

$$\xrightarrow{\times 2} 2a^2 + 3a - 2 = 0$$

مجموع مقادیر قابل قبول برای a یعنی مجموع ریشه‌های معادله فوق.

پس:

$$-\frac{3}{2} = \text{مجموع ریشه‌ها}$$

(هندسه دوازدهم، صفحه ۲۳)

از طرف دیگر طول ارتفاع مثلث متساوی‌الاضلاع برابر با $\frac{\sqrt{3}}{2}$ طول ضلع آن است، پس:

$$AH = \frac{5\sqrt{2}}{4} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} BC = \frac{5\sqrt{3}}{4} \Rightarrow BC = \frac{5}{2}$$

مساحت مثلث متساوی‌الاضلاع برابر است با:

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4} BC^2 = \frac{\sqrt{3}}{4} \left(\frac{5}{2}\right)^2 = \frac{25\sqrt{3}}{16}$$

(هندسه دهم، صفحه ۶۵)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

در شکل میانه‌های $m_b = 7/5$ و $m_c = 18$ است اگر O نقطه

تلaci دو میانه باشد، آنگاه داریم:

$$OB = \frac{2}{3} BM = \frac{2}{3}(7/5) = 5$$

$$OC = \frac{2}{3} CN = \frac{2}{3}(18) = 12$$

با توجه به این که طول اضلاع مثلث OBC در رابطه فیثاغورس صدق می‌کند ($5^2 + 12^2 = 13^2$)، پس مثلث OBC قائم‌الزاویه است. در

ضمن می‌دانیم مساحت مثلث OBC $\frac{1}{2}$ مساحت مثلث ABC است.

بنابراین:

$$S_{\triangle ABC} = 3S_{\triangle OBC} = 3\left(\frac{1}{2} OB \times OC\right) = \frac{3}{2} \times 5 \times 12 = 90$$

(هندسه دهم، صفحه ۶۷)

۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

بنابر مسئله ۶ صفحه ۶ کتاب درسی در این سوال

پس بنابر قضیه میان خط نتیجه می‌گیریم:

$$\frac{\Delta ADN : AN \text{ وسط } M}{AD : AE \text{ وسط } E} \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} EM \parallel DN \quad \text{و} \quad EM = \frac{1}{2} DN$$

در ضمن دو مثلث ADN و BCM به حالت (ض. ز. ض) همنهشت‌اند.

پس با فرض $x = NF$ و $BM = 2x$ داریم:

$$\frac{\Delta AEM : AN \text{ وسط } M}{AD : AE \text{ وسط } E} \xrightarrow{\text{قضیه اساسی تشابه}} AEM \sim ADN$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\triangle AEM}}{S_{\triangle ADN}} = \left(\frac{X}{2X}\right)^2 = \frac{1}{4} \xrightarrow{\text{تفضیل از مخرج}} \frac{S_{\triangle AEM}}{S_{\triangle DEMN}} = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{S_{\triangle AEM}}{9} = \frac{1}{3} \Rightarrow S_{\triangle AEM} = 3$$

از طرف دیگر دو مثلث AEM و AMB دارای ارتفاع مشترک از رأس A هستند، پس:

$$\frac{S_{\triangle AEM}}{S_{\triangle AMB}} = \frac{ME}{MB} = \frac{x}{2X} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{3}{S_{\triangle AMB}} = \frac{1}{2} \Rightarrow S_{\triangle AMB} = 6$$

در نتیجه:

$$S_{ABCD} = 2S_{\triangle AEM} + 2S_{\triangle AMB} + 2S_{\triangle DEMN} = 2(3) + 2(6) + 2(9) = 36$$

(هندسه دهم، صفحه ۶۴)

مکرر نجاش آموزش مدارس برتر

پایه دوازدهم . آزمون ۳ . پاسفناه ریاضی فیزیک

بنابراین:

$$|A^{-1}| = \frac{1}{|A|} = \pm 2$$

پس بیشترین مقدار $|A^{-1}|$ برابر ۲ است.

(هندسه دوازدهم، صفحه ۱۳۰)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

$$|KA| = K^3 |A| \text{ مرتبه ۳ باشد، آنگاه: } A$$

۲ می‌دانیم اگر A و B ماتریس مربعی هم مرتبه باشند، داریم:

$$|AB| = |A| |B|$$

$$A^3 - 4A - 5I = \bar{O} \Rightarrow A^3 - 4A = 5I$$

$$\Rightarrow A(A - 4I) = 5I \xrightarrow{\times(-1)} A(4I - A) = -5I$$

از طرفین رابطه بالا دترمینان می‌گیریم.

$$|A(4I - A)| = |-5I|$$

$$\Rightarrow |A| |4I - A| = (-5)^3 |I| \xrightarrow{|I|=1} (-5) |4I - A| = -125$$

$$\Rightarrow |4I - A| = 25$$

(هندسه دوازدهم، صفحه های ۲۹ و ۳۰)

۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا دترمینان A را بر حسب سطر دوم به دست می‌آوریم.

$$|A| = 1(-1)^4 \begin{vmatrix} 2 & 3 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = -1$$

بنابراین:

$$B = \begin{bmatrix} 2|A| & \frac{3}{|A|} \\ |A| & -|A| \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -2 & -3 \\ -1 & 1 \end{bmatrix} \Rightarrow |B| = -2 - 3 = -5$$

پس:

$$|2B^{-1}| = 2^2 |B^{-1}| = \frac{4}{|B|} = \frac{4}{-5}$$

(هندسه دوازدهم، صفحه ۱)

ریاضیات گستته

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا فاصله اولین روز سال تا ۲۸ بهمن را محاسبه می‌کنیم.

$$a = 6 \times 31 + 4 \times 30 + 28 \Rightarrow a \equiv -1 \times 3 + 4 \times 2 + 0 \equiv -3 + 8 \equiv 5$$

می‌توان گفت ۲۸ بهمن با پنجمین روز سال یکسان است. پنجمین روز سال دوشنبه است پس ۲۸ بهمن هم دوشنبه خواهد بود.

(ریاضیات گستته، صفحه ۲۴)

۳۷. گزینه ۳ صحیح است.

هر ۷ روز، روزهای هفته تکرار می‌شوند. اگر اول اردیبهشت را X شنبه بنامیم تعداد روزهای گذشته تا ۲۳ دیماه به صورت ۱۳ + ۴ × ۳۱ + ۳ × ۳۰ + ۲۳ است که باقی‌مانده این عدد به ۷ برابر ۱ است، یعنی اول اردیبهشت دوشنبه بوده است، پس اولین یکشنبه ۷ام و دومین یکشنبه ۱۴ام اردیبهشت می‌باشد.

(ریاضیات گستته، صفحه ۲۴)

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

طرفین فرض $A^{-1} + 2A^2 + 3A + 4I = \bar{O}$ را در A^{-1} ضرب می‌کنیم، داریم:

$$2A + 3I + 4A^{-1} = \bar{O} \Rightarrow 4A^{-1} = -2A - 3I \xrightarrow{\text{ تقسیم بر ۴}} A^{-1} = -\frac{1}{2}A - \frac{3}{4}I$$

با مقایسه رابطه به دست آمده با فرض $A^{-1} = mA + nI$ نتیجه

$$m = -\frac{1}{2} \text{ و } n = -\frac{3}{4}$$

پس:

$$\frac{n}{m} = \frac{-\frac{3}{4}}{-\frac{1}{2}} = \frac{3}{2}$$

(هندسه دوازدهم، صفحه ۱۳۳)

۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا باید BA و AB را حساب کنیم و سپس دترمینان هر کدام را به دست آوریم.

$$AB = [1 \ 0 \ 2] \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} = 1 + 0 + 4 = 5 \Rightarrow |AB| = 5$$

$$BA = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix} [1 \ 0 \ 2] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 0 & 0 \\ 2 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

چون درایه‌های یک سطر ماتریس BA همگی صفرند، پس:
است.

بنابراین:

$$|AB| + |BA| = 5 + 0 = 5$$

(هندسه دوازدهم، صفحه ۳۰)

۳۲. گزینه ۲ صحیح است.

اگر به یک درایه ماتریس عددی اضافه شود و با این وجود دترمینان ماتریس عوض نشود آنگاه نتیجه می‌گیریم دترمینان نظیر آن درایه حتماً صفر است، یعنی دترمینان حاصل از حذف سطر سوم و ستون دوم این ماتریس صفر است.

$$\begin{vmatrix} 3 & x \\ 7 & 3 \end{vmatrix} = 0 \Rightarrow 9 - 7x = 0 \Rightarrow x = \frac{9}{7}$$

(هندسه دوازدهم، صفحه ۲۱)

۳۳. گزینه ۴ صحیح است.

از طرفین تساوی داده شده دترمینان می‌گیریم.

$$A = \begin{bmatrix} 4|A|^2 & -|A| \\ -6 & 7|A| \end{bmatrix} \Rightarrow |A| = \begin{vmatrix} 4|A|^2 & -|A| \\ -6 & 7|A| \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow |A| = 28|A|^3 - 6|A| \Rightarrow 28|A|^3 = 6|A| \quad (1)$$

از آنجا که A^{-1} وجود دارد، پس $|A| \neq 0$ باشد.

بنابراین از (1) نتیجه می‌گیریم:

$$28|A|^3 = 6 \Rightarrow |A|^3 = \frac{6}{28} = \frac{3}{14} \Rightarrow |A| = \frac{1}{\sqrt[3]{14}} \text{ یا } |A| = -\frac{1}{\sqrt[3]{14}}$$

$$\frac{1}{2}a \equiv 1 \quad | \quad b \xrightarrow{\frac{1}{2}a = 1} \quad 1 \cdot a \equiv 1 \cdot b$$

(۱)

$$1 \cdot a \equiv 1 \cdot b \xrightarrow{\frac{1}{2}a = 1} 2a \equiv 2b$$

(۲)

$$2a \equiv 2b \xrightarrow{\frac{1}{2}a = 1} a \equiv b$$

(۴)

$$2a \equiv 2b \xrightarrow{\frac{1}{2}a = 1} a \equiv b$$

(ریاضیات گسسته، صفحه ۳۲)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

راه اول:

$$y^2 \equiv -2 \xrightarrow{\text{توان ۴}} y^8 \equiv y^4 \equiv -1 \xrightarrow{\text{توان ۵}} y^8 \equiv -1 \quad (1)$$

$$y^8 \equiv (-2) \xrightarrow{\text{توان ۳}} y^8 \equiv -8 \quad (2)$$

$$(1), (2) \rightarrow y^8 \equiv 1 \Rightarrow y^8 - 1 \equiv 0 \Rightarrow y^8 + 9 \equiv 0 \Rightarrow a = 9$$

راه دوم:

$$y^{16} \equiv 1 \Rightarrow y^{16} \equiv 1 \Rightarrow y^{16} \equiv 35 \xrightarrow{(17, y)=1} y^{16} \equiv 5$$

$$\Rightarrow y^{48} \equiv 56 \xrightarrow{(17, y)=1} y^{48} \equiv 8 \Rightarrow y^{48} + 9 \equiv 0.$$

(ریاضیات گسسته، صفحه های ۱۸ تا ۲۴)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

می دانیم $x \geq 6$ ، $x^9 \equiv 1$ برقرار است، پس داریم:

$$A \equiv 1! + 2! + 3! + 4! + 5! \equiv 1 + 2 + 6 + 24 + 120 \equiv 9 + 144 \equiv 9$$

(ریاضیات گسسته، صفحه های ۱۸ تا ۲۴)

۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$5^0 \equiv 5 \Rightarrow (5^3)^0 \equiv 1 \Rightarrow (5^3)^{271} \equiv 1 \Rightarrow 5^{813} \times 5^0 \equiv (-1) \times 5 \equiv -5$$

$$\Rightarrow 5^{814} \equiv 4$$

برابر ۴ است در نتیجه داریم: a

$$y^{a^r+ra} \equiv y^{r^8} \equiv 2^8 \equiv (2^2)^4 \equiv (-1)^4 \equiv 1$$

(ریاضیات گسسته، صفحه ۳۱)

۴۶. گزینه ۳ صحیح است.

می دانیم $-2^{13} \equiv 1$ پس داریم:

$$13^{10} \equiv (-2)^{10} \equiv 2^{10}$$

اما $1^{15} \equiv 1$ است.

$$2^{15} \equiv 1 \xrightarrow{\text{توان ۲۵}} 2^{100} \equiv 1 \xrightarrow{x^{2^3}} 2^{102} \equiv 4$$

(ریاضیات گسسته، صفحه ۳۱)

۳۸. گزینه ۴ صحیح است.

می دانیم اگر $a \equiv b$ و $m \mid k$ آنگاه $a^m \equiv b^m$ است.

$$a^2 \equiv 1 \xrightarrow{\text{توان ۷}} a^7 \equiv 1 \equiv 3 \Rightarrow a^7 \equiv 9 \equiv 2$$

$$b^3 \equiv 1 \xrightarrow{\text{توان ۷}} b^7 \equiv 1 \equiv -1 \Rightarrow b^7 \equiv 1$$

$$a^7 b + ba^7 \equiv -2 + 3 \equiv 1 \quad \text{پس داریم}$$

(ریاضیات گسسته، صفحه های ۱۸ تا ۲۰)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

$$97 \equiv 43 \Rightarrow 54 \equiv 0 \Rightarrow m \mid 54$$

$$m > 1 \rightarrow m \in \{2, 3, 6, 9, 18, 27, 54\}$$

مقادیر غیر اول m عبارتند از: $\{6, 9, 18, 27, 54\}$

(ریاضیات گسسته، صفحه ۱۹)

۴۰. گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{cases} a^3 \equiv 1 \Rightarrow a^5 \equiv 243 \equiv 3 \\ b=6 \Rightarrow b^5 \equiv 243 \equiv 4 \end{cases} \Rightarrow a^5 b^5 \equiv 12 \equiv 4$$

$$\begin{cases} a=3 \\ b=6 \end{cases} \Rightarrow ab \equiv 18 \equiv 2 \Rightarrow ab \equiv 10 \equiv 2$$

(ریاضیات گسسته، صفحه های ۱۹ و ۲۰)

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.

فاکتوریل ها، از $5!$ به بعد به صفر ختم می شود.

برای محاسبه رقم یکان عدد تواندار باقیمانده توان بر ۶ را به جای توان

می گذاریم مگر باقیمانده صفر باشد که آنگاه جای توان ۶ می گذاریم و

به جای پایه هم رقم سمت راست یا باقیمانده پایه به ۰ را قرار

می دهیم.

$$(1! + 2! + 3! + \dots + 140!)^{(3! + 4! + \dots + 1399!)} \equiv$$

$$(1! + 2! + 3! + 4!)^{(2! + 3! + 4!)} \equiv \frac{(1+2+6+24)}{24} \cdot \frac{(2+6+24)}{24} \equiv 3 \times 2 \equiv 6$$

$$A - B = 1! + 140 \cdot 1! \equiv 1^6 \equiv 6$$

نکته: اگر عددی به ۶ ختم شود، به هر توانی برسد رقم یکانش فرقی نمی کند.

(ریاضیات گسسته، صفحه ۳۹)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.

نکته:

$$ac \equiv bc \xrightarrow{(c, m)=d} a \equiv b$$

مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

$$a = 2 \Rightarrow 122b52 \stackrel{11}{=} \Rightarrow 2 - 5 + b - 2 + 2 - 1 \stackrel{11}{=} \Rightarrow b = 4$$

$$a = 6 \Rightarrow 162b56 \stackrel{11}{=} \Rightarrow 6 - 5 + b - 2 + 6 - 1 \stackrel{11}{=} \Rightarrow b = 7$$

ولی به ازای هیچ‌کدام از اعداد به دست آمده ۳ رقم سمت راست مضرب نیست.

(ریاضیات گسسته، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

فیزیک

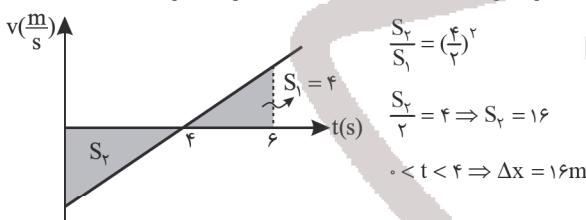
۵۱. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) نادرست، جهت بردار مکان فقط در لحظات $t = 1s$ و $t = 5s$ تغییر می‌کند.

(د) نادرست، در ۲ ثانیه آخر حرکت ابتدا کندشونده و سپس تندشونده است.
 (ه) نادرست، در ۲ ثانیه سوم بردار مکان ابتدا خلاف جهت محور x ها و سپس در جهت محور x ها است.

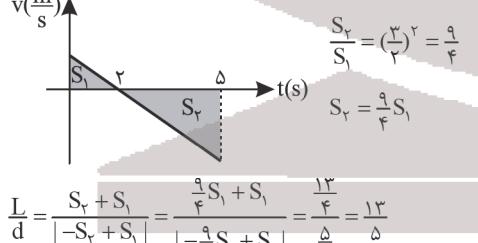
(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۶ تا ۸)

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

متوجه از لحظه $t = 6s$ تا $t = 4s$ به اندازه ۴ متر جابه‌جا شده است.دقت کنید جابه‌جایی در بازه $t < 6 < t < 4$ برابر ۴m است.

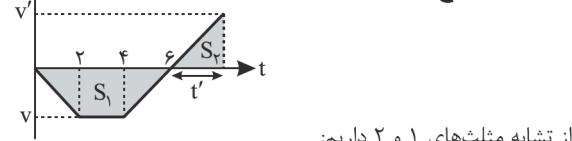
(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۶ تا ۸)

۵۳. گزینه ۱ صحیح است.

ابتدا نمودار $v - t$ را رسم می‌کنیم:

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۵)

۵۴. گزینه ۴ صحیح است.

از تشابه مثلث‌های ۱ و ۲ داریم:

$$\frac{v'}{v} = \frac{t'}{2} \Rightarrow v' = \frac{vt'}{2}$$

مساحت $S_1 = S_v$ شرط بازگشت به محل اولیه

$$\Rightarrow \frac{8 \times v}{2} = \frac{v't'}{2} \Rightarrow 8v = \frac{vt'}{2} \times t' \Rightarrow t'^2 = 16 \Rightarrow t' = 4s$$

۶ + ۴ = ۱۰s: لحظه بازگشت به محل اولیه

(فیزیک دوازدهم، صفحه‌های ۱۵، ۱۹ و ۲۰)

۴۷. گزینه ۱ صحیح است.

نکته:

$$\begin{aligned} a = b \wedge b = c &\Rightarrow a = c \\ a \equiv b \wedge c \equiv d &\Rightarrow a \pm c \equiv b \pm d \end{aligned}$$

(ب)

$$\left. \begin{array}{l} a^r \equiv c^r \xrightarrow{\times c} a^r \equiv c^{\delta} \\ c^{\delta} \equiv b^r \xrightarrow{\times c^r} c^{\delta} \equiv b^r \end{array} \right\} \Rightarrow a^r c^m \equiv b^r$$

(ج)

$$\left. \begin{array}{l} a^r \equiv c^r \xrightarrow{\text{نوان}} a^r \equiv c^{\delta} \\ c^{\delta} \equiv b^r \xrightarrow{\times c^r} c^{\delta} \equiv b^r \end{array} \right\} \Rightarrow a^r \equiv b^r c^r$$

(الف)

$$\left. \begin{array}{l} a^r c^m \equiv b^r \\ a^r \equiv b^r c^r \end{array} \right\} \Rightarrow a^r c + a^r \equiv b^r + b^r c^r$$

$$\Rightarrow a^r (c + a^r) \equiv b^r (1 + c^r)$$

هر سه رابطه برقرارند.

(ریاضیات گسسته، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

می‌دانیم عددی به ۱۲ بخش پذیر است که به ۳ و ۴ بخش پذیر باشد.

$$123a4 \equiv a4 \stackrel{11}{=} \Rightarrow a \in \{2, 4, 6, 8\}$$

اما باقیمانده عدد به ۳ با مجموع ارقام آن برابر است، پس داریم:

$$123a4 \equiv 1+2+3+a+4 \stackrel{11}{=} \Rightarrow a=2 \Rightarrow a-2 \stackrel{11}{=} 8$$

پس برای $a=2$ مقدار قابل قبول است.

(ریاضیات گسسته، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

$$8ab^3 \stackrel{11}{=} 2 - b + a - 8 \stackrel{11}{=} a - b - 5$$

$$a \cdot b^2 \stackrel{11}{=} 2 - b + 0 - a \stackrel{11}{=} 2 - a - b$$

$$8ab^3 \stackrel{11}{=} a \cdot b^2 \stackrel{11}{=} a - b - 5 \stackrel{11}{=} 2 - a - b \Rightarrow 2a \stackrel{11}{=} 12$$

$$\frac{11}{(2, 1)=1} \Rightarrow a \stackrel{11}{=} 6 \Rightarrow a = 6$$

$$5aa23 \stackrel{3}{=} 56623 \stackrel{3}{=} 5 + 6 + 6 + 2 + 3 \stackrel{3}{=} 22 \stackrel{3}{=} 1$$

(ریاضیات گسسته، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

اولاً $11 \times 8 = 88$. حال باید ارقام را یک در میان مثبت و منفی کنیم تا

جمع حاصل مضرب ۱۱ شود. ثالثاً اگر عددی مضرب ۸ باشد، قطعاً

مضرب ۴ است، پس دو رقم سمت راست باید مضرب ۴ باشد. عددی

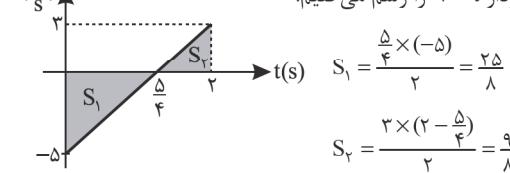
مضرب ۸ است که سه رقم سمت راست مضرب ۸ باشد. برای اینکه

مضرب ۴ باشد باید $6 = 2a$ باشد.

۵۹. گزینه ۴ صحیح است.

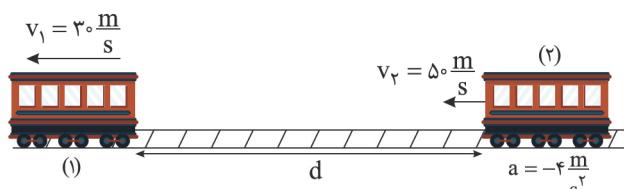
ابتدا نمودار $v-t$ را رسم می کنیم:

$$L = |S_1| + |S_2| = \frac{\Delta}{4} + \frac{9}{8}\Delta = \frac{13}{8}\Delta = \frac{13}{4}m$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۶)

۶۰. گزینه ۲ صحیح است.

$$\text{با استفاده از سرعت نسبی می توان سرعت نسبی اولیه را } v_0 = 20 \frac{m}{s} \text{ و}$$

$$\text{سرعت نهایی نسبی صفر و شتاب نسبی } a = -4 \frac{m}{s^2} \text{ است.}$$

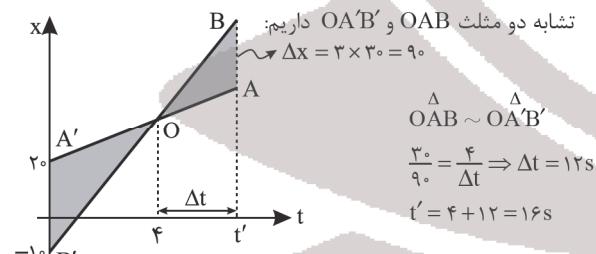
$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 0 - 400 = 2 \times (-4) \times d \Rightarrow d_{\min} = \frac{400}{8} = 50m$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۳۴)

۶۱. گزینه ۳ صحیح است.

فاصله اولیه 30 متر است و طبق فرض مسئله باید 90 متر باشد. در

تشابه دو مثلث OAB و $OA'B'$ داریم: $\Delta x = 3 \times 30 = 90$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۹)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

اگر جهت مثبت قراردادی را رو به پایین فرض کنیم، داریم:

$$v^2 - y^2 = 2g\Delta y \Rightarrow v^2 = 2(1)(72) \Rightarrow v = \sqrt{4 \times 10 \times 36} = 12\sqrt{10} \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه های ۲۳ و ۲۴)

۶۳. گزینه ۲ صحیح است.

می دانیم در حرکت سقوط آزاد به ازای هر یک ثانیه به اندازه g یعنی

$$10 \frac{m}{s} \text{ به تندی آن اضافه می کند. اگر تندی برخورد به زمین را } v \text{ در}$$

نظر بگیریم، 3 ثانیه قبل، $v = 30 \frac{m}{s}$ باشد.

$$\Delta y = \frac{v_1 + v_2}{2} \times \Delta t \Rightarrow 60 = \frac{v - 30 + v}{2} \times 3 \Rightarrow 40 = 2v - 30$$

$$\Rightarrow v = \frac{70}{2} = 35 \frac{m}{s}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۲۰)

۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به آنکه شبیه نمودارهای A و B همان تندی است.

در مثلث OMN ، داریم:

در مثلث MNP ، داریم:

$$(A) \text{ تندی } S_A = \frac{x}{\Delta t}$$

$$(B) \text{ تندی } S_B = \frac{x}{\Delta t}$$

$$\Rightarrow \frac{S_A}{S_B} = \frac{\frac{x}{\Delta t}}{\frac{x}{\Delta t}} = \frac{2}{3}$$

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۳)

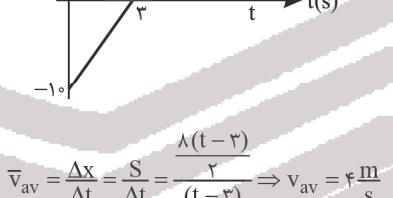
۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به آنکه $x = (t-2)s$ است و مطابق با این معادله همواره مقدار مکان متوجه مثبت است با آنکه یک بار در لحظه $t=2s$ ، مقدار مکان صفر می شود ولی تغییر جهت بردار مکان را در این لحظه نداریم.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۵)

۵۷. گزینه ۱ صحیح است.

بازهای که متوجه در جهت محور حرکت می کند، بازه رنگی است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۱۸)

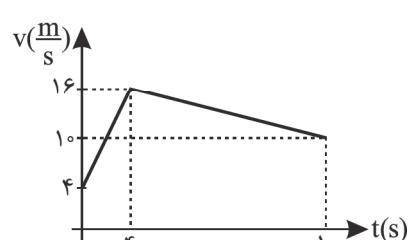
۵۸. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا نمودار سرعت - زمان را رسم می کنیم.

$$0 < t < 4s \Rightarrow \Delta v = S_1 = 12 \Rightarrow t = 2s \Rightarrow v = 4 + 12 = 16 \frac{m}{s}$$

$$4s < t < 10s \Rightarrow \Delta v = S_2 = -6 \Rightarrow t = 5s \Rightarrow v = 16 - 6 = 10 \frac{m}{s}$$

پس در بازه $4s < t < 10s$ حرکت تندشونده و در بازه $0 < t < 4s$ حرکت کندشونده است.

(فیزیک دوازدهم، صفحه ۲۱)

مرکز تحصیلی آموزش مدارس برتر

۷۰. گزینه ۳ صحیح است.

چون گلوله از حلقه A عبور کرده، پس انقباض گلوله C بیشتر از حلقه A است، پس $\alpha_C > \alpha_A$ و چون به حلقه B برخورد کرده، انقباض حلقه B از گلوله بیشتر است، پس $\alpha_B > \alpha_C > \alpha_A$ ، پس (فیزیک دهم، صفحه های ۹۰ و ۱۱۱)

۷۱. گزینه ۱ صحیح است.

$$L_f = \lambda \cdot c \cdot \Delta T$$

$$\frac{Q_2}{Q_1 + Q_2} \times 100\% = ?$$

$$\frac{m \times c \times 20}{m \times \lambda \cdot c + mc \times 20} = \frac{20 \cdot mc}{100 \cdot mc} = 20\%$$

(فیزیک دهم، صفحه ۱۰۵)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

استخراج دمای صفر درجه سلسیوس به دلیل جرم بسیار زیاد، نقش منبع گرمای را دارد و دمای تعادل را به دمای خودش یعنی $0^\circ C$ می‌رساند و مقداری از آب یخ می‌زند.

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow 160 \times \frac{c}{\lambda} \times 10 - m \times \lambda \cdot c = 0$$

جرم آبی که به یخ تبدیل شده است.

$$160 \cdot c = \lambda \cdot mc \Rightarrow m = 160 \cdot g$$

$$= 160 + 10 = 170 \cdot g$$

(فیزیک دهم، صفحه ۱۰۰)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2} \Rightarrow \frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{\Delta T} \Rightarrow P_2 = \frac{\Delta T}{T_1} P_1 \quad (I)$$

$$P_1 = P_0 + \frac{mg}{A} = 10^5 + \frac{9.8}{6 \times 10^{-4}} = 10^5 + 10^5 = 2 \times 10^5 Pa$$

$$P_2 = \frac{\Delta T}{T_1} \times 2 \times 10^5 = \frac{5}{3} \times 10^5 Pa$$

$$\frac{5}{3} \times 10^5 = 10^5 + \frac{m'g}{6 \times 10^{-4}}$$

$$\frac{5}{3} \times 10^5 = \frac{10m'}{6 \times 10^{-4}} \Rightarrow m' = 4 kg$$

$$\Delta m = 6 - 4 = 2 kg$$

(فیزیک دهم، صفحه ۱۳۱)

۷۴. گزینه ۴ صحیح است.

$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_2 V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{120 P_1 \times \frac{10}{100} V_1}{T_2} \Rightarrow \frac{T_2}{T_1} = \frac{96}{100}$

پس دمای مطلق گاز باید $4^\circ C$ درصد کاهش یابد.

(فیزیک دهم، صفحه ۱۳۰)

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.

می‌دانیم که رابطه درجه‌بندی فارنهایت و سلسیوس به صورت $F = 1.8\theta + 32$ است و طبق فرض مسئله، $F = 2/3\theta$ است.

$$2/3\theta = 1.8\theta + 32 \Rightarrow \theta = 64^\circ C$$

(فیزیک دهم، صفحه ۹۳)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

چون طول اولیه آنها با هم برابر است:

$$L_{\alpha A} = L_{\alpha B} = L$$

$$L_B - L_A = 0.007L$$

$$L(1 + \alpha_B \Delta \theta) - L(1 + \alpha_A \Delta \theta) = 0.007L$$

$$\Rightarrow \Delta \theta (\alpha_B - \alpha_A) = 0.007 \Rightarrow \Delta \theta (1/4 \times 10^{-3}) = 0.007$$

$$\Rightarrow \Delta \theta = \frac{7 \times 10^{-3}}{14 \times 10^{-3}} = \frac{1}{2} = 50.0^\circ C$$

(فیزیک دهم، صفحه ۹۷)

۶۶. گزینه ۲ صحیح است.

گرمایی که $20^\circ C$ یخ $-10^\circ C$ را به آب $50^\circ C$ تبدیل می‌کند.

$$-10^\circ C \xrightarrow{Q_1} \text{یخ} \xrightarrow{Q_2} 50^\circ C \xrightarrow{Q_3} \text{آب}$$

$$Q = mc \Delta \theta + mL_f + mc \Delta \theta$$

$$Q = m \frac{c}{\lambda} \times 10 + m \times \lambda \cdot c + m \times c \times 40 = 125mc = 125 \times 20 \times c$$

مقدار گرمای M یخ صفر به آب صفر:

$$Q' = ML_f$$

$$Q = Q' \Rightarrow 125 \times 20 \cdot c = M \times \lambda \cdot c \Rightarrow M = \frac{125 \times 20}{\lambda} = \frac{125}{4} = 31.25g$$

(فیزیک دهم، صفحه ۱۱۰)

۶۷. گزینه ۱ صحیح است.

طبق رابطه $Q = mc\Delta\theta$ داریم که:

$$\frac{Q_A}{Q_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \frac{c_A}{c_B} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B}$$

$$\frac{1}{3} = \frac{3}{1} \times \frac{2}{1} \times \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} \Rightarrow \frac{\Delta\theta_A}{\Delta\theta_B} = \frac{1}{18}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۱۰۶)

۶۸. گزینه ۳ صحیح است.

تنها مورد ب نادرست. زیرا حرکت قلب، معرف همروفت مصنوعی است.

(فیزیک دهم، صفحه های ۱۱۶ تا ۱۱۶)

۶۹. گزینه ۴ صحیح است.

$$\Delta L_A = L_A \alpha_A \Delta \theta \Rightarrow 2 \times 10^{-3} L_A = L_A \alpha_A \times 4^\circ C$$

$$\alpha_A = \frac{1}{2} \times 10^{-3} \frac{1}{^\circ C}$$

$$\alpha_B = 2\alpha_A \Rightarrow \alpha_B = 10^{-3} \frac{1}{^\circ C}$$

$$\frac{\Delta L_B}{L_B} = 2\alpha_B \Delta \theta = 2 \times 10^{-3} \times 12^\circ C = 24 \times 10^{-3} = 1/24$$

(فیزیک دهم، صفحه های ۹۲ و ۱۱۱)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

یک از منابع تهیه فلز منیزیم، آب دریا است. منیزیم در آب دریا به شکل Mg^{2+} (aq) وجود دارد. برای استخراج و جداسازی آن، در مرحله نخست، منیزیم را به صورت ماده جامد $Mg(OH)_2$ رسوب می‌دهند. سپس آن را به منیزیم کلرید تبدیل می‌کنند. در پایان با استفاده از جریان برق، منیزیم کلرید را به عنصرهای سازنده آن تجزیه می‌کنند:

(شیمی دهم، صفحه های ۹۷ و ۹۸)

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

یک از منابع تهیه فلز منیزیم، آب دریا است. منیزیم در آب دریا به شکل Mg^{2+} (aq) وجود دارد. برای استخراج و جداسازی آن، در مرحله نخست، منیزیم را به صورت ماده جامد $Mg(OH)_2$ رسوب می‌دهند. سپس آن را به منیزیم کلرید تبدیل می‌کنند. در پایان با استفاده از جریان برق، منیزیم کلرید را به عنصرهای سازنده آن تجزیه می‌کنند:

$$h_B = h_A + 2 = 42\text{ cm}$$

$$A \rightarrow P_1 = P_1$$

$$B \rightarrow P_2 + P_{2'} = P_2$$

$$P_1 V_1 = P_2 V_2 \Rightarrow P_2 \times 29 = (P_1 - 5) \times 42$$

$$29 P_2 = 42 P_1 - 5 \times 42 \Rightarrow 2 P_2 = 5 \times 42 \Rightarrow P_2 = 70\text{ cmHg}$$

(فیزیک دهم، صفحه ۱۲۱)

شیمی

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

تنها عبارت‌های پ و ت درست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(آ) آب اقیانوس‌ها و دریاهای مخلوط همگنی از انواع نمک‌ها است.

(ب) نزدیک به ۷۵ درصد از سطح زمین، از آب پوشیده می‌شود.

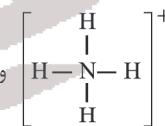
(شیمی دهم، صفحه ۱۶)

۷۷. گزینه ۱ صحیح است.

آب باران در هوای پاک تقریباً خالص است، زیرا هنگام تشکیل برف و باران، تقریباً همه مواد حل شده در آب از آن جدا می‌شود. این فرایند، الگویی برای تهیه آب خالص است. فرایندی که تقطیر نام دارد و فراورده آن آب مقطر است.

(شیمی دهم، صفحه های ۱۱ و ۱۹)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

آمونیوم سولفات $(NH_4)_2SO_4$ دارای کاتیون $(NH_4)^+$ با ساختار

و دارای آنیون سولفات $(SO_4)^{2-}$ با ساختار

$$\left[\begin{array}{c} :O: \\ | \\ S-O: \\ | \\ :O: \end{array} \right]^{2-}$$

است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در هر واحد تشکیل دهنده $(NH_4)_2SO_4$ ، ۱۲ جفت الکترون پیوندی و ۱۲ جفت الکترون تاپیوندی وجود دارد.

(شیمی دهم، صفحه ۹۳)

۷۹. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا جرم Na^+ مورد نیاز برای تهیه ۲۰ کیلوگرم محلول با غلظت $862/5\text{ ppm}$ را به دست می‌آوریم:

$$\text{ppm} = \frac{\text{حجم حل شونده}}{\text{حجم محلول}} \times 10^6 \Rightarrow 862/5 = \frac{X}{20000} \times 10^6 \Rightarrow X = 17/25\text{ g Na}^+$$

سپس باید مقدار جرم لازم از Na_2PO_4 که $17/25\text{ g}$ از یون سدیم در آن وجود دارد را محاسبه کنیم:

$$?g Na_2PO_4 = 17/25\text{ g Na}^+ \times \frac{1\text{ mol Na}^+}{23\text{ g Na}^+} \times \frac{1\text{ mol Na}_2PO_4}{2\text{ mol Na}^+}$$

$$\times \frac{164\text{ g Na}_2PO_4}{1\text{ mol Na}_2PO_4} = 41\text{ g Na}_2PO_4$$

(شیمی دهم، صفحه های ۹۴ و ۹۵)

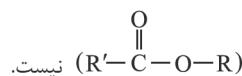
مرکز تخصصی آموزش مدارس برتر

۸۹. گزینه ۱ صحیح است.

صابون ماده‌ای است که هم در آب و هم در چربی حل می‌شود. در اثر گرم کردن مخلوط روغن‌های گوناگون گیاهی یا جاتوری با سدیم هیدروکسید، صابون جامد تولید می‌شود. (RCOONa)

همچنین اگر به جای Na^+ در ساختار صابون، K^+ یا NH_4^+ وجود داشته باشد، صابون مایع ایجاد می‌شود.

صابون دارای دو بخش قطبی (COO^-) و ناقطبی (R) است. اما توجه داشته باشید که بخش ناقطبی آن دارای گروه عاملی است

(شیمی دوازدهم، صفحه ۶)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

شیر، ژله، سس مایونز و رنگ نمونه‌هایی از کلوریدها هستند. دقیق داشته باشید که کلوریدها حاوی توده‌های مولکولی و یونی می‌باشند. همچنین مخلوط آب، روغن و صابون نیز نمونه‌ای دیگر از کلوریدهاست که پایدار بوده و به ظاهر همگن می‌باشد.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۷)

۹۱. گزینه ۴ صحیح است.

پارچهٔ نخی نسبت به پلی‌استری در شرایط یکسان، با صابون بهتر تمیز می‌شود.

همچنین دمای بالای آب و عدم وجود مقدار زیادی از یون‌های Mg^{++} و Ca^{++} در آب مقطر، سبب افزایش قدرت پاک‌کنندگی صابون می‌شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۹)

۹۲. گزینه ۲ صحیح است.

ساختار نشان داده شده، فرمول ساختاری یک پاک‌کننده غیرصابونی با فرمول $\text{C}_{18}\text{H}_{22}\text{SO}_4\text{Na}$ است که شکل نشان داده شده در گزینه ۱، مدل فضایپرکن این پاک‌کننده را نشان می‌دهد. می‌دانیم پاک‌کننده‌های غیرصابونی با یون‌های Mg^{++} و Ca^{++} آب سخت، رسوب تشکیل نمی‌دهند.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۱)

۹۳. گزینه ۳ صحیح است.

جوهرنمک (هیدروکلریک اسید)، سدیم هیدروکسید، سفیدکننده‌ها و ... دسته‌ای از مواد پاک‌کننده به نام پاک‌کننده‌های خورنده هستند که علاوه بر برهم‌کنش میان ذره‌ای، با آلاینده‌ها و اکنش نیز می‌دهند. از این پاک‌کننده‌ها برای زدودن آلاینده‌هایی مانند رسوب موجود در کتری‌ها، لوله‌ها و آبراهه‌ها استفاده می‌شود که با صابون و پاک‌کننده‌های غیرصابونی از بین نمی‌روند.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

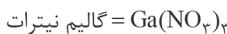
$$\text{Na}^+ + \frac{4\text{ mol}}{4\text{ L} + 2\text{ L}} = \frac{4\text{ mol}}{6\text{ mol}} = \text{غذظت نهایی}$$

$$\frac{\text{چگالی}(\text{g.mL}^{-1}) \times \text{درصد جرمی}}{\text{جرم مولی}} = 1 = \text{غذظت مولار}$$

$$\Rightarrow \frac{10 \times 2.4 \times d}{40} = d = 0.24 \text{ g.mL}^{-1}$$

(شیمی دهم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۹)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

$$\frac{\text{چگالی} \times \text{درصد جرمی}}{\text{جرم مولی}} = \frac{10 \times 16 \times d}{16} = \text{غذظت مولی}$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{1.0 \times 8.0 \times 4.24}{212} = 16 \text{ mol} \\ \frac{1.0 \times 4.0 \times 1.28}{256} = 2 \text{ mol} \end{array} \right\} \begin{array}{l} 16 \\ 2 \end{array}$$

$$\text{ محلول mL} = \frac{2.0 \times 1000 \text{ mL}}{12.8 \text{ mol} \times \frac{1 \text{ mol}}{16 \text{ mol}}} = \frac{10000 \text{ mL}}{12.8 \text{ mol}}$$

(شیمی دهم، صفحه‌های ۹۱ و ۹۹)

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

تنها عبارت آ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) با گذشت زمان، استفاده از صابون و توجه به نظافت و بهداشت در جوامع گسترش یافته.

پ) نیاکان ما پی برند که اگر ظرف‌های چرب را به خاکستر آغشته کنند و سپس با آب گرم شستشو شوند، آسان‌تر تمیز می‌شوند.
ت) وبا یک بیماری واکیردار است که به دلیل نبود بهداشت و آلوده شدن آب شایع می‌شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۳)

۸۷. گزینه ۴ صحیح است.

وازلین (C₂₅H₅₂) و هگزان (C₆H₁₄) ناقطبی هستند. بنابراین در اثر انحلال این دو ماده، ذره‌های سازنده حل شونده با مولکول‌های حلحل جاذبه‌های مناسب برقرار می‌کنند و حل شونده در حلحل حل می‌شود.

(شیمی دوازدهم، صفحه ۱۴ و ۱۵)

۸۸. گزینه ۴ صحیح است.

تنها عبارت آ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

آ) ترکیب آلی موجود در ضدیخ (اتین گلیکول) دارای فرمول $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}_2$ بوده که دارای ۶ اتم H است. همچنین هگزان (C₆H₁₄) نیز دارای ۶ اتم کربن در ساختار خود است.

ب) اتانول تنها یک گروه عاملی (OH) دارد، در حالی که $\text{C}_2\text{H}_6\text{O}_2$ دو گروه عاملی (OH) دارد.

پ) روغن زیتون (C₁₈H₃₂O₂) ناقطبی است و می‌تواند مواد ناقطبی را در خود به خوبی حل کند.

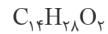
ت) در اوره (CO(NH₂)₂) تنها یک اتم کربن وجود دارد.

(شیمی دوازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۹۴. گزینه ۱ صحیح است.

ساختار اسید سازنده صابون داده شده به صورت زیر است:

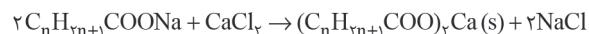

$$\frac{\text{جرم}}{\text{جرم مولکول}} = \frac{\text{درصد جرمی هیدروژن}}{100} \times 100$$

$$= \frac{28 \times 1}{(14 \times 12) + (28 \times 1) + (2 \times 16)} \times 100 = \frac{28}{228} \times 100 \approx 12/28$$

(شیمی دوازدهم، صفحه ۶)

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

جرم مولی رسوب $= (\text{C}_n\text{H}_{(n+1)}\text{COO})_2\text{Ca}$

$$= 2(12n + 2n + 1 + 12 + 32) + 40 = 28n + 130$$

$$\frac{4/176 \text{ g}}{400 \text{ mL}} \times \frac{1 \text{ L}}{100 \text{ mL}} \times \frac{0.2 \text{ mol CaCl}_2}{1 \text{ L}} \times \frac{\text{ محلول}}{\text{ محلول}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol}}{1 \text{ mol CaCl}_2} \times \frac{(28n + 130) \text{ g}}{1 \text{ mol}}$$

$$\Rightarrow 28n + 130 = 522 \Rightarrow n = 14$$

⇒ فرمول مولکولی صابون $\text{C}_{14}\text{H}_{29}\text{COONa}$

$$\text{جرم مولی صابون} = (15 \times 12) + (29 \times 1) + (16 \times 2) + (23 \times 1) = 264 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

(شیمی دوازدهم، صفحه ۹)